

ГАЗЕТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

COGNOSCERE. DOCERE. ERUDIRE.

Видається з 1 січня 1817 року

Випуск 13 від 31 жовтня 2025 року

*Безпека як цінність.
Освіта як шлях. Наука як світло.*

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

«ПРОДОВЖУЄМО ВІДКРИВАТИ НОВІ БЕЗПЕЧНІ ПРОСТОРИ В КАРАЗІНСЬКОМУ», – ІНТЕРВ'Ю З ПРОРЕКТОРОМ ВАСИЛЕМ СТЕПАНОВИЧЕМ БЛИНДЮКОМ

Війна кинула університетам безпрецедентний виклик. Але навіть у цих реаліях освітній процес не зупиняється – він продовжується, бо за ним стоїть майбутнє цілої країни. Найважливіше – безпека студентів і викладачів. Саме тому господарські та інженерні служби щодня дбають про те, щоб кожне приміщення, яке можна перетворити на сучасне укриття, стало надійним захистом. І навіть попри повітряні тривоги та постійні загрози, життя університету залишається насиченим, безпечним і технологічно передовим. Ми навчаємося, викладаємо й творимо майбутнє, бо це наш спротив і наша сила.

– Василю Степановичу, скільки безпечних просторів у Каразінському університеті вже працює та що ще заплановано?

– Університет крок за кроком вибудовує власну систему безпеки та стійкості. Сьогодні найпростіші укриття діють на хімічному, біологічному, фізико-технічному факультетах. Загальноуніверситетські простори – «Безпечний простір», «Бункер» та «Цифровий простір» у головному корпусі – стали не лише захистом від небезпеки, а й осередками життя університетської спільноти. З червня 2025 року працює новий освітній безпечний хаб – споруда подвійного призначення з функціями протирадіаційного укриття на базі ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту. Центр у північному корпусі здатний прихистити до 300 людей та одночасно створити умови для якісного навчання в сучасних аудиторіях. Це не просто укриття – це символ віри в майбутнє, навіть у найтяжчі часи.

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

Паралельно триває масштабна реконструкція ЛандауЦентру. Унікальна будівля, пам'ятка архітектури, отримує нове життя: тут створюють безпечний простір подвійного призначення площею понад 2,5 тис. м². Щодня близько 70 спеціалістів працюють над тим, щоб до кінця року в стінах ЛандауЦентру можна було не лише перечікувати тривогу, а й навчатися за розкладом.

Наші хаби – це сучасні освітньо-культурні середовища. Новий простір у північному корпусі для студентів має чотири обладнані класи, вентиляцію, пожежну сигналізацію, серверну кімнату – усе, щоб навіть у найскладніших умовах навчання залишалося якісним і безпечним.

– Чим ще оснащені ці хаби для повноцінного перебування людей протягом тривалого часу?

– Це сучасні простори, спроектовані з урахуванням усіх потреб учасників освітнього процесу. У приміщеннях облаштовано вентиляцію, санітарні зони, резервні генератори та стабільний інтернет. Кожен вхід і вихід адаптований для людей з інвалідністю – ми системно впроваджуємо програму інклюзивної освіти, щоб безпечний простір був справді доступним для всіх.

Подбали й про енергонезалежність: на даху головного корпусу триває капітальний ремонт та встановлення сонячної електростанції потужністю 36 кВт. Вона дозволить забезпечити електроенергією безпечні простори та інтернетом університет навіть у разі блекауту. Це не просто технічне рішення – це ще один доказ, що Каразінський університет думає про майбутнє, у якому знання та світло не згасають за жодних обставин.

– Студенти та викладачі відгукуються про хаби з теплом: тут вони відчують безпеку та підтримку. Чи організовуються у таких просторах спеціальні заходи та івенти?

– Хаби стали невіддільною частиною щоденного життя університету й країни. Це вже давно не просто кризові приміщення, а простори, де зосереджено життя спільноти. Тут були іспити з НМТ, проходять лекції, воркшопи, захисти дисертацій. У цих стінах народжуються нові ідеї й знання попри всі виклики війни.

– Хто стоїть за цією масштабною роботою? Чи будуть створювати нові безпечні зони?

– Відкриття нових хабів стало можливим завдяки підтримці Міністерства освіти і науки України, місцевої влади, адміністрації університету, Благодійного фонду Каразінського університету, сторонніх благодійників та партнерів університету. Ми постійно працюємо з благодійниками щодо питання розширення мережі безпечних просторів університету.

Розглядаємо питання розширення території безпечних просторів «Бункеру», вивчаємо можливість використання під укриття підвальні приміщення на біологічному та фізичному факультетах. Ми плануємо створювати мультифункціональні простори, які залишаться актуальними й після війни. Каразінський активно

розвиває інфраструктуру, підтримує науку, залучає партнерів і будує майбутнє навіть у складних умовах війни. Віримо: студенти мають навчатися, зростати й формувати своє майбутнє. Це про гідність освіти, людяність і відповідальність перед тими, хто обрав Каразінський.

– Якщо можна трохи особистого: що для вас найважливіше у цій роботі?

– У пріоритеті – щоб студенти та викладачі відчували себе в безпеці, могли продовжувати навчання та реалізовувати свій потенціал. Ми не просто облаштовуємо укриття, а створюємо простори, де молодь може навчатися, думати, мріяти й працювати над проєктами навіть у складних обставинах.

– І наостанок: які слова підтримки ви б адресували каразінцям у цей час?

– Зберігайте віру в себе, у свої знання та у спільноту Каразінського. Ми робимо все можливе, щоб навчання продовжувалося безперервно, безпечно і з максимальною користю. Ваша освіта – це ваше майбутнє, і ніхто не має права його відбирати.

Ліна ТИМАРСЬКА.

ПОДІЇ

ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ ВІД 27 ЖОВТНЯ

27 жовтня в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна відбулося чергове засідання Вченої ради.

Під час засідання розглянуто низку важливих питань діяльності університету: про результати вступної кампанії 2025 року, роботу університету в осінньо-зимовий період 2025/2026 н. р., затвердження програми підвищення кваліфікації та сертифікатних освітніх програм і зміни у складі редакційних колегій періодичних видань Каразінського університету. Члени Вченої ради погодили низку кадрових питань і рішення про присвоєння вчених звань.

Традиційно члени Вченої ради ухвалили рішення про розміщення в мережі «Інтернет» та затвердження до друку навчально-методичних і наукових видань.

Особливим моментом засідання стало нагородження працівників університету, яких відзначено за багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм і вагомий внесок у розвиток освіти й науки.

Відзнакою Національної академії наук України «За професійні здобутки» нагороджено професора кафедри кібербезпеки, інформаційних систем, мереж і технологій ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту Івана Горбенка.

Почесною грамотою Харківської міської ради нагороджено:

- старшого наукового співробітника навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Ярослава Гречка;
- доцента, завідувача кафедри квантової радіофізики факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем Андрія Дегтярьова;
- доцента кафедри політичної соціології навчально-наукового інституту соціології

та медіакомунікацій Руслана Запорожченка;

- доцента, Ученого секретаря служби Ученого секретаря Олену Фрідман;
- доцента кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету Олександра Передерія.

Подяку голови Харківської обласної державної (військової) адміністрації оголошено професору кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства імені Костянтина Немця факультету геології, географії, рекреації і туризму Сергію Кострікову, доценту кафедри управління та адміністрування навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» Анні Крамаренко.

Грамотою Харківської обласної ради нагороджено:

- доцента кафедри публічного управління та державної служби навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Олексія Олешка;
- доцента, завідувача кафедри прикладної психології факультету психології Олену Гуляєву;
- доцента кафедри фізичної оптики фізичного факультету Ірину Мироненко.
- Почесною грамотою Харківської міської ради нагороджено професора кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки економічного факультету Лідію Гур'янову.
- Подяку міського голови отримали доцент, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та логістики навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» Анна Зайцева; доцент кафедри романогерманської філології факультету іноземних мов Сергій Криворучко.

Подяку ректора університету оголошено:

- доценту кафедри автоматизації, метрології та енергоефективних технологій навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Наталії Антоненко;
- провідному фахівцю Центру підвищення кваліфікації та перекваліфікації Інституту безперервної освіти Катерині Зуйковій;
- доценту кафедри екологічного моніторингу та заповідної справи навчально-наукового інституту екології, зеленої енергетики та сталого розвитку Едуарду Кочанову;
- доценту кафедри історії української літератури філологічного факультету Інні Кремінській;
- доценту кафедри менеджменту, обліку та бізнес-комунікацій навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут» Ользі Петриківій;
- доценту, професору кафедри теоретичної радіофізики факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем Володимиру Тузу.

Ректор Тетяна Кагановська подякувала всім членам університетської спільноти за відданість справі, щоденну працю та внесок у зміцнення авторитету Каразінського університету.

Текст: Маргарита МОРОЗ.
Фото: Каміла РАХМАТІЛАСВА.

У КАРАЗІНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВІДБУВСЯ ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

25 жовтня Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна гостинно відчинив свої двері для майбутніх студентів. Традиційний День відкритих дверей відбувся у змішаному форматі й онлайн – в ЄрміловЦентрі – та зібрав сотні абітурієнтів, їхніх батьків і викладачів.

Протягом дня факультети та навчально-наукові інститути представили власні презентаційні зони, де гості могли дізнатися про навчальні програми, можливості академічної мобільності, студентське життя, міжнародну співпрацю та перспективи працевлаштування. Атмосфера події була по-справжньому святковою: відбувалися зустрічі зі студентами, консультації від викладачів і неформальне спілкування. Також гості Каразінського мали змогу відвідати

екскурсії музеями університету, центральною науковою бібліотекою та ЛандауЦентром.

Паралельно проходила онлайн-трансляція, під час якої прозвучали

вітальні слова ректора Тетяни Кагановської, інформативні виступи від відповідального секретаря приймальної комісії Ганни Зубенко, начальника управління міжнародних відносин Ірини Штеймліер, в. о. директора центру доуніверситетської освіти Валерії Курільченко, голови профкому студентів, аспірантів і докторантів Олександра Пелюха та голови студентської ради Софії Панасюк. А завдяки прямим включенням від факультетів та інститутів з ЄрміловЦентру глядачі змогли відчувати себе на місці події.

«Каразінський університет – це не лише навчання, це спільнота, яка формує майбутнє. Ми раді, що сьогоднішня зустріч дає змогу молоді відчувати наш дух і енергію», – зазначила ректор Тетяна Кагановська.

В рамках Дня відкритих дверей із 27 по 31 жовтня тривали онлайн-зустрічі з факультетами та навчально-науковими інститутами. Протягом тижня представники кожного факультету й інституту відповідали на запитання вступників, розповідали про особливості навчання та допомагали зробити впевнений вибір майбутньої спеціальності.

Маргарита МОРОЗ.

ДО ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ

КАРАЗІНЦІ ДОЛУЧИЛИСЯ ДО НАПИСАННЯ РАДІОДИКТАНТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ

27 жовтня тисячі українців у різних куточках країни та за її межами писали Радіодиктант національної єдності – вже двадцять шостий раз поспіль. Хтось виводив рядки у світлі лампивида, хтось – прифронтовійсвітці, хтось – у студентській аудиторії. Але всі – з однаковим почуттям гордості, любові до рідного слова й віри в Україну.

Каразінський університет традиційно долучився до цієї всеукраїнської акції. У безпечовому просторі панувала особлива атмосфера – тиша перед першим реченням і легке хвилювання, знайоме всім, хто хоч раз писав диктант. Студенти, викладачі, адміністрація та співробітники університету з посмішками сідали за парти, щоб не лише перевірити свою грамотність, а й відчутти спільність із мільйонами українців.

Авторкою тексту під промовистою назвою «Треба жити!» стала українська письменниця Євгенія Кузнецова, а прочитала його народна артистка України Наталія Сумська. Її голос лунав не просто як дикція – як відгук серця, що нагадує: життя триває, поки звучить українське слово.

У час випробувань і втрат мова стає нашим оберегом, тим, що зберігає зв'язок між поколіннями й містками між тими, хто поруч, і тими, хто далеко. Українська мова – це не лише інструмент спілкування. Це культурний код нації, її пам'ять, енергія і сила, що допомагає долати будь-які обставини, що допомагає жити!

Текст: Ліна ТИМАРСЬКА.

Фото: Каміла РАХМАТІЛЛАСВА.

ОСВІТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ – СЕРЕД УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ DEFER

16 жовтня 2025 року в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Distance Education for Future: DEFER Experience and Sustainable Development», організована в межах проекту Erasmus+ CBHE DEFER Project.

Каразінський університет представляли:

- проректор з науково-педагогічної роботи Борис Самородов;
- директор Каразінського банківського інституту Анна Чхеайло;
- заступник директора Каразінського банківського інституту Валерія Кочорба;
- директор Інституту Конфуція Тетяна Челомбітько.

Під час конференції обговорювали впровадження найкращих практик дистанційного навчання, інноваційні підходи до забезпечення якості онлайн-

освіти та перспективи сталого розвитку цифрової освіти в Україні.

Подія стала майданчиком для обміну досвідом між університетами-партнерами проекту DEFER та визначення напрямів подальшого розвитку освіти майбутнього.

ПОДІЇ

ДИПЛОМ ГОСТЬОВОГО ПРОФЕСОРА КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВРУЧИЛИ НОБЕЛІВСЬКОМУ ЛАУРЕАТУ, ПРОФЕСОРУ ФЕРЕНЦУ КРАУСУ

21 жовтня 2025 року в межах спільного засідання двох семінарів: Харківського хімічного семінару і Харківського квантового семінару – зокрема і для спільноти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна професор Ференц Краус прочитав лекцію «Від атосекундної фізики до інфрачервоної молекулярної ідентифікації: формуючи майбутнє превентивної медицини» та офіційно отримав диплом гостьового професора Каразінського університету.

Ференц Краус – фізик, директор Інституту квантової оптики імені Макса Планка та професор експериментальної фізики в Мюнхенському університеті імені Людвіга Максиміліана в Німеччині. Спільно з групою вчених він згенерував і виміряв перший атосекундний світловий імпульс і використав його для спостереження за поведінкою електронів в атомах, започаткувавши цим атосекундну фізику. За цей винахід він отримав Нобелівську премію з фізики у 2023 році. На сьогодні Ференц Краус – один із найвпливовіших учених сучасності, чия праця визначила новий напрям у фундаментальних дослідженнях матерії та світла. Його авторитет і наукові відкриття визнані у всьому світі, а ім'я стоїть серед провідних постатей світової науки. Науковець також є щирим другом України, який неодноразово засвідчував свою підтримку українського народу. Свою Нобелівську грошову винагороду він передав на допомогу українським дітям, постраждалим від війни, а також під час свого минулого візиту до Каразінського університету пан Краус зачитав спільне звернення нобелівських лауреатів щодо передачі підсанкційних російських державних активів на відновлення України та виплату компенсацій за завдані збитки.

Лекція професора Крауса зосереджувалася на міждисциплінарних можливостях атосекундних методів і їхньому внеску в розвиток інфрачервоної молекулярної ідентифікації, що має безпосереднє значення для майбутніх підходів у превентивній медицині. Викладену інформацію відзначили як актуальну для науково-освітньої спільноти університету та перспективну для подальшої наукової співпраці.

Під час урочистої частини заходу проректор Борис Самородов вручив професору Краусу диплом гостьового професора як знак визнання його наукових досягнень і значного внеску в академічний діалог. «Прийняття Вами цього звання, професоре Краус, дуже багато значить для нас. Це більше, ніж формальна відзнака. Це символ солідарності, спільних цінностей та вашої віри в потенціал української науки та освіти. Це чіткий сигнал нашим студентам і викладачам: наші голоси

важливі, ми є частиною глобальної академічної родини, і що досконалість не знає кордонів», – зазначив проректор. Плідна співпраця професора Крауса та колективу університету зосереджена на подальшому розвитку сучасних наукових досліджень, зміцненні систем академічної мобільності.

Каразінський університет висловлює щирі подяку професору Ференцу Краусу за презентацію знань світового рівня, готовність ділитися досвідом зі студентами й науковцями, підтримувати українських науковців, освітян і студентів сьогодні. Ця подія засвідчує також прагнення Каразінського університету посилювати міжнародну взаємодію та інтегрувати провідні світові дослідження в освітній процес у вітчизняну науку, відкривати нові можливості спільних проєктів на користь розвитку світової науки та освіти.

У ЄРМІЛОВЦЕНТРІ ВІДКРИЛАСЯ ВИСТАВКА «ПОКАЖІТЬ СВОЇ ДОКУМЕНТИ...» – КУРАТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ СТУДЕНТІВ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

17 жовтня в Центрі сучасного мистецтва ЄрміловЦентр Каразінського університету відбулося відкриття виставки «Покажіть свої документи...» – кураторського проєкту студентів магістерського рівня філософського факультету Петра Чекаля та Юрія Рассохи.

Виставка пропонує осмислити документ не лише як бюрократичну формальність, а як інструмент пам'яті й культурного коду сучасності. Автори проєкту розглядають документацію як ритуал, що набуває сакрального виміру – подібного до релігійних або магічних практик.

З вітальним словом до гостей звернулися ректор Каразінського університету Тетяна Кагановська та директор ЄрміловЦентру Наталія Іванова. «Сьогодні ми відчуваємо неймовірну гордість, тому що ми вже

бачимо результати навчання наших студентів. І для нас дійсно щастя, коли ми розуміємо, що наші студенти, аспіранти, випускники не просто залишають університет, а залишаються в університеті, щоб реалізовувати власні сміливі проєкти», – зазначила пані ректор.

На відкриття завітала значна частина митців, чії роботи представлені у проєкті, тож відвідувачі мали змогу особисто поспілкуватися з авторами, обговорити творчі підходи та поділитися враженнями.

Після офіційної частини відбувся перформанс Олексія Чекаля, який став символічним продовженням теми виставки. Під час дійства глядачі могли взяти участь у перформативному процесі, долучившись до спільного осмислення дискримінаційних систем.

18 жовтня Петро Чекаль та Юрій Рассоха провели кураторську екскурсію виставкою для всіх охочих дізнатися історію створення кожного експонату та як особисті історії митців і філософські роздуми про пам'ять, ідентичність та документальність перетворилися на художні образи.

Виставка триватиме до 7 грудня 2025 року в Центрі сучасного мистецтва ЄрміловЦентр Каразінського університету (майдан Свободи, 4).

Текст: Лілія ДОЦЕНКО.

ВІТАЄМО!

ПРИСВОЄННЯ ВЧЕНИХ ЗВАНЬ КАРАЗІНЦЯМ

За свої наукові досягнення каразінці продовжують отримувати належне визнання та здобувати вчені звання.

Ректор університету Тетяна Кагановська привітала співробітників Каразінського з присвоєнням учених звань. Зокрема, вчене звання доцента здобули:

- доцент кафедри фізичної географії та картографії Оксана Залюбовська;
- доцент кафедри публічного управління та державної служби Олексій Олешко;
- доцент кафедри маркетингу і торговельного підприємництва Світлана Шепеленко.

Вітаємо каразінців, зичимо творчої наснаги, подальших професійних успіхів, реалізації всіх задумів, сил

і натхнення для підкорення нових вершин!

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

«КІЛЬКІСТЬ ВСТУПНИКІВ НЕ ЗМЕНШУЄТЬСЯ»: ГАННА ЗУБЕНКО ПРО ТЕНДЕНЦІЇ ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ-2025

Вступна кампанія 2025 року в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна добігає завершення. Попри складні умови, у яких уже четвертий рік поспіль відбувається набір студентів, університет продовжує залишатися одним із найпопулярніших в Україні. Про особливості цього річного вступу, динаміку показників, найбільш популярні спеціальності та виклики, з якими довелося зіткнутися, ми поговорили з відповідальним секретарем приймальної комісії Каразінського університету Ганною Зубенко.

– Пані Ганно, чи вдалося досягти запланованих показників набору студентів?

– У цілому так. Якщо порівнювати з результатами вступної кампанії 2024 року, маємо децю більший набір до бакалаврату, але водночас менший – до магістратури. Станом на 1 жовтня 2025 року кількість вступників до бакалаврату й магістратури становить 5 181 особу, що на 62 більше, ніж минулого року. Варто зазначити, що вступна кампанія ще триває: попереду друга сесія додаткового набору до бакалаврату та магістратури, набір до аспірантури, а також вступ іноземних громадян. Це дає підстави очікувати ще кращих показників.

– Які спеціальності мали найбільший попит цього року?

– Найбільш популярними цього року, як і традиційно, є спеціальності: менеджмент, маркетинг, міжнародні відносини, комп'ютерні науки, кібербезпека та захист інформації, філологія (спеціалізація – англійська мова та література), психологія, стоматологія та медицина, право.

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

– Чи змінився обсяг державного замовлення?

– Обсяг державного замовлення дещо зменшився: проти 2024 року у 2025 році до Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна рекомендовано на навчання за державним замовленням на 7% менше вступників у бакалавраті та на 2% менше – у магістратурі. Отже, кількість місць за держзамовленням скоротилася помірно.

– Які труднощі виникали під час кампанії та як їх долали?

– Під час вступної кампанії траплялися поодинокі ситуації, коли абітурієнти стикалися з проблемами: перебої електропостачання та нестабільний інтернет під час складання випробувань, складнощі з накладанням КЕП під час підтвердження вибору місця навчання тощо. Такі моменти, безперечно, додавали хвилювання вступникам. Проте завдяки чіткій та злагодженій роботі працівників приймальної комісії, їхньому професіоналізму та оперативному реагуванню всі ці труднощі вдалося швидко й успішно подолати.

– Які висновки зроблено з цього річної кампанії для покращення наступної?

– Цьогорічна вступна кампанія ще триває, тож остаточні висновки зробимо після проведення додаткового набору та завершення вступу до аспірантури. Втім, уже зараз можна відзначити важливу тенденцію: попри те, що це вже четверта вступна кампанія в умовах війни, кількість вступників не зменшується. Це свідчить про стійку зацікавленість молоді в здобутті якісної освіти та довіру до нашого університету. Сподіваємося, що така позитивна динаміка збережеться й у майбутньому.

– Чому було ухвалено рішення продовжити набір і чи дало це очікуваний результат?

– Перша, вереснева хвиля додаткового набору традиційно передбачалася Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна на 2025 рік. Проте після її проведення до приймальної комісії надходили численні звернення від вступників, які не встигли подати заяви ні під час основного літнього набору, ні у вересневу хвилю додаткового набору. У зв'язку з цим Вчена рада університету ухвалила рішення про проведення другої хвилі додаткового набору, яка триватиме з 29 вересня по 12 жовтня 2025 року, щоб надати всім охочим ще одну можливість вступити.

– Які поради ви дали б майбутнім абітурієнтам, які планують вступати наступного року?

– По-перше, уважно ставтеся до вибору майбутньої професії, адже це дуже важливе рішення, яке може визначити ваше подальше життя. Важливо обрати саме той шлях, який дійсно вас надихає та мотивує.

По-друге, відповідально підійдіть до вибору четвертого предмета НМТ та до визначення пріоритетності заяв під час вступної кампанії. Якщо у вас є сумніви щодо власних знань з чотирьох предметів НМТ, ще є час їх підтягнути. Наприклад, допомогти може центр доуніверситетської освіти, який проводить підготовку до НМТ-2026.

По-третє, намагайтеся уникати найпоширеніших помилок під час вступу. До них належать: використання неактивної або забороненої в Україні електронної пошти для створення електронного кабінету, ігнорування необхідності підтвердження пільг або несвоєчасне їх оформлення, а також недотримання термінів вступної кампанії. Дотримання цих простих правил значно полегшує процес і робить його менш стресовим.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

НОБЕЛЬ-2025: ЯК ХІМІЯ МАЙБУТНЬОГО ВЖЕ ЗМІНЮЄ СЬОГОДЕННЯ

Каразінська наука жива, актуальна й потрібна, тож продовжуємо нашу популярну рубрику, у якій розповідаємо про відкриття й дослідження каразінських науковців; інновації, що народжуються в наших лабораторіях; вчених, які вже зараз змінюють світ; співпрацю з бізнесом, громадою та міжнародними партнерами.

Що спільного між наукою і конструктором LEGO? Як матеріали з «дірками» здатні очищувати повітря, зберігати водень і навіть лікувати? І чому наукове відкриття, зроблене ще наприкінці 90-х, сьогодні опинилося в центрі уваги всього наукового світу?

Цим інтерв'ю ми відкриваємо серію розмов із науковцями Каразінського університету про цьогорічних лауреатів Нобелівської премії. Розпочинаємо з премії з хімії.

Про металоорганічні каркаси, вплив науки на екологію та потенціал українських дослідників говоримо з проректором з науково-педагогічної роботи Антоном Пантелеймоновим.

— **Антоне Віталійовичу, хто та за що отримав Нобелівську премію з хімії у 2025 році?**

— Цьогоріч Нобелівську премію з хімії отримали троє науковців: японець Сусуму Кітагава, австралієць Річард Робсон та американо-йорданський дослідник Омар Яєхі. Вони були відзначені за фундаментальний внесок у створення та розвиток металоорганічних каркасів, або MOFs (metal-organic frameworks). Ці матеріали — справжній прорив у хімії твердого тіла, завдяки своїй винятковій поруватості, впорядкованості й функціональній гнучкості.

— **Можете пояснити більш детально? Що таке MOFs?**

— Премія присуджена за створення концепції й практичне втілення нового класу матеріалів — металоорганічних каркасів. MOFs — це кристалічні структури, побудовані з металевих кластерів і органічних лігандів, які формують надзвичайно порувату, але стабільну решітку. Вони можуть мати внутрішню поверхню площею до тисячі квадратних метрів на грам! Це дозволяє використовувати їх у зберіганні газів, каталітичних процесах, очищенні води, навіть у створенні сенсорів чи доставці ліків. Такий контрольований дизайн матеріалів раніше був недосяжним. Саме тому це справжній прорив.

— **Наскільки швидко після перших публікацій у цій галузі було досягнуто результатів, які сьогодні визнано Нобелем?**

НАУКА В КАРАЗІНСЬКОМУ

– Це цікаве й важливе питання. Перші значущі публікації з'явилися наприкінці 90-х – на початку 2000-х років. Тобто, йдеться про приблизно 25 років активної роботи. Такий часовий проміжок є типовим для фундаментальних відкриттів: спочатку йде створення базової теорії, далі – синтез стабільних структур, потім – апробація в реальних системах. Омар Ягхі, наприклад, вперше синтезував MOF-5 ще в 1999 році, але практичне застосування з'явилося значно пізніше. Нобелівський комітет традиційно оцінює не лише наукову новизну, а й довготривалий вплив на галузь.

– Чи змінює ця премія пріоритети в наукових дослідженнях у світі? Очікуєте зростання фінансування таких тем?

– Однозначно так. Після оголошення кожної Нобелівської премії можна спостерігати своєрідний «ефект Нобеля»: зростає інтерес, виділяють додаткові кошти, формують нові дослідницькі програми. У випадку з MOFs вже бачимо посилене фінансування в

ЄС, США, Китаї. Очевидно, що теми, пов'язані з «зеленими» технологіями, декарбонізацією, енергозощадженням (де MOFs можуть бути ключовими) отримуватимуть пріоритети.

– Як Каразінський університет може використати цю подію для розвитку своїх наукових шкіл?

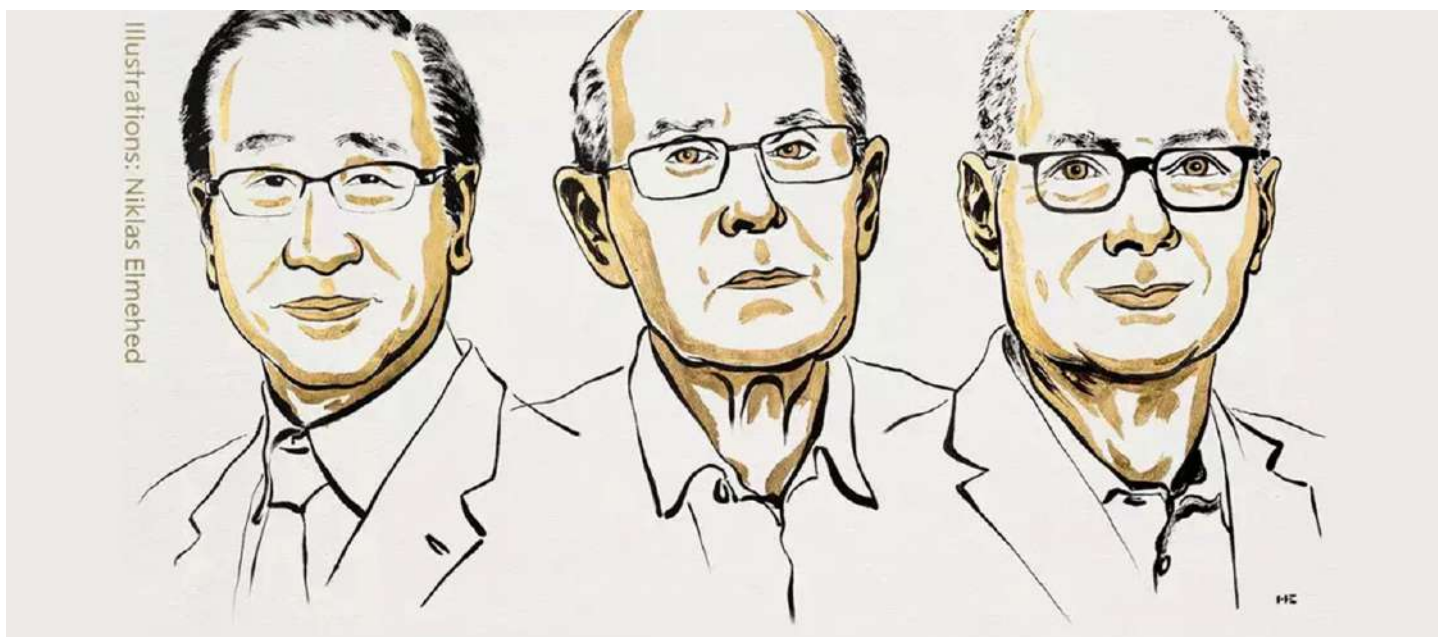
– По-перше, маємо посилити фокус у навчальних і наукових програмах на сучасні функціональні матеріали. Це передбачає оновлення магістерських курсів, впровадження тематики MOFs у дослідження аспірантів, розвиток лабораторної бази. По-друге, потрібно ініціювати участь у міжнародних проектах, Horizon Europe, наприклад, які вже підтримують теми “advanced materials”. Адже це шанс зміцнити репутацію університету, долучаючись до сучасного порядку денного науки.

– Які ресурси та інфраструктура потрібні для конкурентних досліджень у галузі MOFs? Чи має їх Каразінський університет?

– Вивчення MOFs вимагає точного синтезу, аналітичного контролю на рівні наноструктур, а також доступу до методів структурного аналізу: рентгеноструктурного аналізу, спектроскопії, електронної мікроскопії. Частина такого обладнання ми маємо, проте багато в чому покладаємося на співпрацю з установами, де є відповідне обладнання. Щоб стати повноцінними гравцями, потрібні серйозні інвестиції як у прилади, так і у підготовку фахівців.

– І наостанок. На Вашу думку, чи можливо, що в Каразінського університету з'являться нові лауреати Нобелівської премії?

– Я переконаний, що це можливо. Адже Нобелівська премія передбачає багаторічну системну роботу, сильні наукові школи, міжнародну співпрацю та підтримку на всіх рівнях. І в Каразінському університеті є потужні дослідницькі напрями і сильні науковці, які цілком можуть вийти на цей рівень.

Susumu
Kitagawa

Richard
Robson

Omar M.
Yaghi

НДІ ХІМІЇ

ОЛЕКСАНДР РОШАЛЬ ПРО МІЖНАРОДНУ СПІВПРАЦЮ, ЯКА РОЗШИРЮЄ НАУКОВІ ГОРИЗОНТИ

З 8 до 24 липня 2025 року співробітники хімічного факультету, професори Олександр Рошаль та Олександр Кириченко, пройшли наукове стажування в НДІ хімії “Laboratoire de chimie de coordination” в Університеті Тулуза III імені Поля Сабатьє. Цей досвід допомагає науковцям не тільки підвищити свої знання іноземної мови з професійною термінологією, а й дає незамінні навички співпраці з іноземними колегами, обмін знаннями й практику. Провідний науковий співробітник НДІ хімії, професор кафедри фізичної хімії і хімічного матеріалознавства Олександр Рошаль поділився спогадами та рефлексією про важливість досвіду міжнародних зв'язків.

– Вітаю, Олександр Давидовичу! Нещодавно ви проходили наукове стажування в НДІ хімії, підпорядкованому Університету Тулуза III і Національному центру наукових досліджень Франції (CNRS). Розкажіть детальніше про початок вашої співпраці.

– Ще 27 років тому ми почали співпрацю з університетом Тулуза III, діяльність якого присвячена природничим наукам: хімія, фізика, математика, астрономія, ядерна фізика тощо. Цей заклад освіти

займає дуже велику територію. Так, на території університетського кампусу є навіть дві станції метро. Пам'ятаю, як приїхав туди вперше у 1998 році, коли отримав контракт дослідника CNRS. Відтоді ми й не розлучаємось! Раніше була можливість виїжджати в університет коштами лабораторії, що запрошувала, а коли з'явилася програма Erasmus, ми почали брати участь у конкурсах, і виграємо вже втретє поспіль.

Так у нас і підтримується науковий обмін. З французької сторони до нас приїжджали викладачі. Наприклад, відомі вчені, що читали лекції про нові методи синтезу полімерів. Цей матеріал не входить до нашої навчальної програми, але я додав стислу інформацію про нього до свого курсу. Адже це було дуже цікаво, і студенти повинні знати новітні тенденції синтетичної хімії полімерів. Від нашого науково-дослідного інституту виїжджають до Франції на стажування наукові працівники. Також відправляємо студентів 2 курсу магістратури хімічного факультету, яких обирають самостійно. Знаю, які там серйозні вимоги та рекомендую направляти студентів, які, на мою думку, впораються. Я бачив учнів з інших університетів, що приїжджали

на навчання і не могли потім скласти жодного екзамену. Тому й відбираю студентів, що здатні навчатися. Як результат – усі наші магістри в рейтингах попадали в п'ятірки найкращих, навіть серед французьких студентів. Вважаю, це також важливо для престижу нашого університету, бо каразінські студенти мають бути найкращими. Хороші студенти – це один з факторів, чому Каразінський залишається на високому рівні в міжнародній спільноті. А каразінці мають там кар'єру, залишаються й продовжують працювати по всій Франції.

– Чи досягли ви цілей, які ставили перед собою на це стажування?

– Протягом 2,5 тижнів я майже не виходив з лабораторії, і навіть цього не вистачило, аби виконати все заплановане! У день від'їзду ще продовжував робити свої вимірювання. Думаю, треба було розраховувати ще на один тиждень, тому навіть вдома

НДІ ХІМІЇ

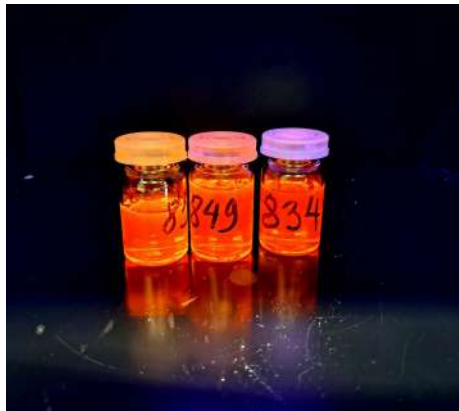
зараз обробляю отримані дані, тому моє стажування продовжується, але вже у віддаленому форматі.

– А як вам робота з французьким колективом?

– Я приїжджаю туди як додому. У мене є досвід роботи в Іспанії, Польщі, але Тулуза найрідніша. Достатньо добре розмовляю французькою, тому відчуваю себе досить комфортно. Мої французькі колеги дуже співчують Україні, завжди цікавляться нашими новинами, і навіть на центральній площі Тулузи висить український прапор. А в одному з найстаріших соборів Франції, Basilica de Saint Sernin, у неділю дзвонами грають гімн України.

– Як взагалі ці наукові стажування впливають на становлення професіоналів у вашій галузі?

– З погляду фізичної хімії, закордоном використовують звичайні для нас методи, але незвичайні об'єкти. Тому, коли ми потрапляємо в те середовище, у нас наче «розширюється мислення». Бо в Харкові маємо обмежений перелік обладнання, і наперед знаємо, які дослідження зможемо проводити, а які – ні. А там, у Тулузі, є все! Це дає тобі не тільки нові можливості, але й нові ідеї для досліджень. Міжнародна співпраця – це дуже добре, бо ти не тільки стаєш частиною злагодженої й відпрацьованої роботи іноземного колективу, а й розширюєш свої наукові обрії. Зміна наукової атмосфери надає стимул і натхнення. Коли я повернувся зі свого постдокторального стажування у Франції в 1995 році, у мене абсолютно змінилося світобачення й наче

«підсвітилися» моменти, які я раніше не помічав. Наприклад, ставлення людей одне до одного. В основі французького суспільства – взаємоповага. Тому почав дуже серйозно сприймати, коли до когось у нас проявляють неповагу. Тобто стажування – це ще й досвід соціальних взаємин з людьми.

– Які відмінності помічає між українською та французькою науковою культурою?

– Незважаючи на ширші можливості, вони працюють трохи повільніше за нас! А я люблю швидку роботу, бо ми так звикли. Французи мають повільніший темп не від ледачості, а від впевненості у своєму майбутньому. Вони знають, що навіть якщо закінчиться грант, у них залишиться базове фінансування. Знають, що не опиняться на вулиці й не втраять роботу. Це дозволяє розмірено, спокійно виконувати свої завдання. Крім того, вони менше відволікаються на різні папери. Бюрократія в них теж присутня, ще і яка, але вона проходить наче непомітно, бо все робиться автоматично, майже не торкається дослідників, і це дає

більше часу на наукову роботу. Також, хочу зазначити, що в них набагато жорсткіша техніка безпеки. Навіть мене примушували скласти з неї екзамen! [посміхається]. Ми в Україні не можемо дотримуватися таких правил, бо в нас з самого початку все не так. В університеті Тулузи окремо розташовані «мокрі» лабораторії (синтез, дослідження розчинів), «сухі» (вимірювальна апаратура) і бюро (де працівники в перервах між експериментами й коли працюють з літературою). В українських університетах усе разом – дослідники вимушені увесь час сидіти поруч з реактивами, під впливом магнітних полів від обладнання. Такі в нас вікові традиції.

– Що для вас було найціннішим у цьому стажуванні?

– Моральний відпочинок та можливість попрацювати руками. Бо з часом, коли працюєш в науці, то доводиться все більше писати та все менше працювати «в полі».

Меланія РИБАЛКО.

ВАЖЛИВІ ПРОЄКТИ. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТИ. ERASMUS+

**«ЧИТАННЯ – ЦЕ НЕ МИНУЛЕ, А МАЙБУТНЄ
ОСВІТИ. ВОНО ДОПОМАГАЄ ЗБЕРІГАТИ
ГЛИБИНУ МИСЛЕННЯ У СВІТІ, ДЕ ВСЕ СТАЄ
ПОВЕРХОВИМ»: ЯК ФІЛОЛОГИ КАРАЗІНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ СТВОРЮЮТЬ ОСВІТНІ РЕСУРСИ
ДЛЯ РОЗВИТКУ НАВИЧОК ЧИТАННЯ В ЦИФРОВУ
ДОБУ (ЗА ПІДСУМКАМИ МІЖНАРОДНОГО
ПРОЄКТУ ЄС ЕРАЗМУС+ KA220 EREAD
“DEVELOPING READING SKILLS WITH AND
THROUGH DIGITAL TECHNOLOGIES”)**

Co-funded by the
European Union

У світі, де потік інформації не має меж, уміння читати стає не просто навичкою, а способом мислення. Саме цього навчає міжнародний проєкт eREAD (Developing Reading Skills With and Through Digital Technologies) – ініціатива програми Erasmus+, яка об'єднала університети Естонії, Латвії, Словенії та України. Її мета – допомогти людям навчитися читати вдумливо й критично, використовуючи можливості сучасних технологій.

Україну в цьому консорціумі представляють Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна та Запорізький національний університет. До команди Каразінського університету ввійшли представниці філологічного та факультету іноземних мов, Навчально-наукового інституту міжнародної освіти, а також Центру підтримки цифрового навчання навчального відділу. Каразінська команда розробила навчально-методичні курси з розвитку читацької компетентності, а також цифрові матеріали, що допомагають

вивчати та викладати українську мову як іноземну, формуючи нові підходи до роботи з текстом. Про проєкт eREAD, що тривав три роки та завершується в листопаді 2025 року, розповідають менеджер та учасники робочої групи Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Читання в епоху смартфонів

«Ми живемо у світі, де інформації більше, ніж часу на її осмислення. Саме тому навички уважного читання, критичного мислення та роботи з текстом стають базовими для сучасної людини. Результати проєкту eREAD дають можливість навчати цього цікаво й ефективно – через цифрові інструменти та інтерактивні сюжети», – зазначає доцентка кафедри української мови Галина Губарева.

– Проєкт eREAD не просто про методику викладання. Він про нове розуміння самого процесу читання. Як зацікавити учнів, які звикли

*Світлана Віротченко і Ганна Гусєва
під час візиту
до Тартуського університету*

споживати інформацію у форматі коротких постів, відео чи мемів? Як зробити так, щоб читання стало не обов'язком, а відкриттям?

Саме для цього команда створила навчальні інструменти, які поєднують мультимодальні тексти, інтерактивні завдання й елементи гейміфікації. Такий підхід допомагає не лише запам'ятовувати, а й розуміти зміст, підтекст, авторські інтенції – тобто мислити через читання.

– Яка мета проєкту, чому він важливий для України?

«Для України цей проєкт має особливе значення, оскільки сприяє цифровій трансформації освіти, інтегруючи сучасні технології в освітній процес. Завдяки проєкту eREAD Україна отримує доступ до новітніх педагогічних практик і технологій, що сприяють підвищенню якості освіти й формуванню читацької компетентності молоді в умовах інформаційного суспільства. Крім того, участь у таких проєктах поглиблює міжнародну співпрацю українських університетів з європейськими партнерами, сприяючи академічній мобільності, обміну досвідом та інтеграції в спільний європейський освітній простір», – стверджує менеджер проєкту, декан факультету іноземних мов Світлана Вірогченко.

«Поява проєктів, пов'язаних із навчанням за допомогою цифрових технологій, відповідає на актуальні виклики воєнного часу, коли дистанційне й цифрове навчання стало необхідністю, що не тільки підвищує професійну компетентність українських вчителів у сфері розвитку читацької грамотності учнів, а й сприяє створенню відкритих електронних ресурсів, доступних для широкого кола користувачів, включно з іноземцями, які вивчають українську мову», – зазначає учасниця робочої групи, завідувачка кафедри іноземних мов професійного спрямування Ганна Гусева.

Як зауважує професор, доктор педагогічних наук Наталя Ушакова, міжнародний проєкт eREAD започатковано саме для покращення ситуації з рівнем читацької

грамотності, адже вміння читати є головним інструментом освіти та, що дуже важливо, самоосвіти, навчання впродовж життя, якого вимагають реалії сучасного світу. Не випадково країни – партнери проєкту – були представлені освітніми установами різних рівнів, передусім це заклади вищої освіти: Тартуський університет (Естонія), Латвійський університет, Приморський університет (Словенія), Запорізький національний університет, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна; організації та установи, що надають освітні послуги для дорослого населення різних соціальних груп: Фонд інтеграції (Естонія), Школа для дорослих у місті Копері (Словенія), Латвійське мовне агентство, а також дитячий садок “Раквере Роухайя” (Естонія). Для всіх країн актуальними є завдання розвитку системи мовної освіти, формування вмінь читання як засобу навчання впродовж життя, соціокультурної адаптації різних категорій мігрантів до умов життя в новому мовному середовищі.

– Чому таке поєднання – читання і цифрові технології? З якими викликами зустрілись учасники проєкту?

«Сучасні технології не мають віддаляти нас від змісту. Навпаки, вони можуть допомогти зробити читання живим, динамічним, персоналізованим. І це особливо важливо для тих, хто вивчає іноземні мови», – вважає Інна Літвінова, доцентка кафедри

ВАЖЛИВІ ПРОЄКТИ. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТИ. ERASMUS+

української мови.

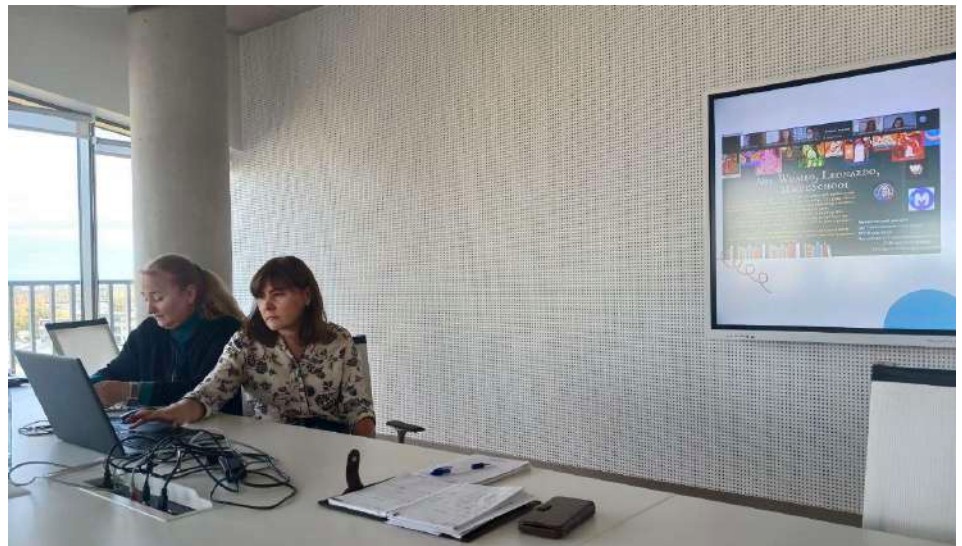
Наталія Леонова, учасниця робочої групи, заступник директора Центру підтримки цифрового навчання навчального відділу, згадує про технічні виклики, пов'язані з реалізацією проєкту: «Розробка відкритого онлайн-курсу української мови в межах проєкту eREAD супроводжувалася низкою технічних викликів, пов'язаних із мультимедійним наповненням, інструментами інтерактивності та забезпеченням доступності. Moodle надає великий спектр функцій, однак для реалізації методичних цілей курсу його структуру та інтерфейс довелося гнучко адаптувати: розробити зрозумілу навігацію, створити логічну послідовність модулів, оптимізувати налаштування доступу та оцінювання. Важливо було поєднати текстовий матеріал із відео-, аудіо- та графічними елементами. Це вимагало оптимізації контенту для швидкого завантаження, збереження його якості та коректного відтворення на різних пристроях. Одним із ключових рішень стало впровадження інтерактивних завдань за допомогою H5P – плагіна, сумісного з Moodle. Завдяки H5P вдалося створити різноманітні активності: інтерактивні вікторини, вправи на перетягування, флеш-карти, відео з запитаннями тощо. Крім того, інтеграція H5P потребувала додаткового навчання викладачів і модераторів щодо створення вправ у H5P – завдання, з яким всі блискуче впоралися!»

– Що було створено в результаті реалізації проєкту? Чи було інтегровано в освітній процес нашого університету завдання проєкту з навчання читання засобами цифрових технологій?

Інтеграція результатів проєкту була запрограмована вже на етапі його розроблення. І першим складником такої інтеграції став навчальний модуль “Навчання читання в цифровому форматі” для студентів філологічного факультету, які здобувають освіту на бакалаврському рівні.

Національна латвійська бібліотека

“Педагогічна освіта, професійна підготовка вчителя-мовника передбачає опанування широкого спектру освітніх компонентів: не тільки засвоєння теоретичних знань про всі рівні системи мови, фонетику, граматику, лексику тощо, а

розуміння психологічних і когнітивних механізмів сприйняття, осмислення, інтерпретації текстової інформації. Це важливо для цієї цільової групи проєкту не тільки з метою опанування методів викладання, а й задля вдосконалення їхніх м'яких навичок, здатності до навчання та особистісного зростання. Майбутні викладачі знайомляться із сучасним станом науково-методичного розроблення проблем навчання читання рідною / іноземною мовою, зокрема із системою завдань, які поетапно формують читацьку компетентність. Учитель має розуміти, як відбувається процес мислення, щоб мати змогу ефективно впливати на формування когнітивних здібностей учнів,” – підкреслює професор Наталя Ушакова.

Враженнями про пілотування

модуля ділиться доцентка кафедри української мови Юлія Калашник: “Освітні програми нашого факультету готують, зокрема, до викладання в середній і старшій школі, тому акцент у пілотуванні модуля був на таких питаннях: мотивація до читання, вдумливе читання, методика роботи з художніми і нехудожніми текстами, ефективність цифрових технологій у розвитку читацької компетентності. Студентам особливо відгукнулися ті знання, які стосуються нових читацьких практик (скролінг, скримінг), оскільки молоді люди самі є певною мірою носіями такого читання, представниками диджитал-покоління. Вони мали і конкретні практичні завдання: використовуючи цифрові технології, розробити власні завдання для вивчення шкільних творів чи роботи з текстами на уроках мови. У результаті маємо оригінальні розробки, які вже можуть бути ефективно використані на уроках мови і літератури”. Її колега Галина Губарева додає: “Матеріали модуля, які розробила міжнародна команда, студенти сприйняли дуже позитивно, бо вони дають реальні практичні інструменти для майбутньої фахової діяльності. Без сумніву, рекомендовані в модулі методичні матеріали знадобляться також у викладанні української мови як іноземної, а також у навчанні іноземних мов. З поточного навчального року модуль внесено до робочих програм відповідних методичних дисциплін (освітні програми «Українська мова і література», «Українська мова і література, літературне редагування», «Українська мова і література, польська мова», «Українська мова і література, англійська мова»).

Учасниці проєкту розповіли про ще одну розробку проєкту – курс професійного розвитку для педагогів “Читацька компетентність – шлях до аналітичного мислення в епоху цифрових технологій”, спрямований на ознайомлення вчителів-практиків із сучасними тенденціями в методиці розвитку навичок читання.

Юлія Калашник: «В умовах сучасного життя, коли діти фактично захоплені

Заклучна зустріч партнерів у Тартуському університеті

гаджетами, а читання замінюється іншими активностями, питання мотивації до читання набуває особливої ваги. Не випадково цей курс викликав інтерес не тільки викладачів української мови як іноземної, а й шкільних учителів мовно-літературної галузі. (До слова, під час двох хвиль пілотування на курс зареєструвалося понад 80 осіб.) Це зумовлено викликами українського сьогодення. У нас є нагальна потреба долати освітні втрати учнів-українців як на теренах нашої країни, так і за кордоном, оскільки наші учні перебувають в іномовному середовищі. На зустрічах із учителями ми обговорили важливі для сучасної освіти теми: актуальні інструменти для набуття читацької компетентності та розвитку критичного мислення в учнів різних вікових груп, специфіку сучасних читацьких практик у контексті міжнародного досвіду, проаналізували різноманітні види й стратегії читання, можливості сучасних цифрових інструментів для створення інноваційних навчальних методик”.

Інна Літвінова: “Ми прагнули привернути увагу до проблеми підвищення рівня читацької грамотності як глобального виклику

сучасної освіти, вдосконалити навички педагогів у використанні цифрових інструментів у викладанні української мови для різних категорій здобувачів освіти з урахуванням різних освітніх потреб, підвищити рівень професійної майстерності викладачів української мови з урахуванням сучасних освітніх інновацій і світових тенденцій на прикладі кейсів партнерів проєкту. Особливий відгук учительської аудиторії був на практичні поради, як мотивувати учнів до читання, а також практика залучення сучасних методів у процес шкільної освіти, зокрема на уроках української мови».

Блогер, пес і мовні пригоди

Одним із найцікавіших результатів роботи команди став онлайн-курс з української мови як іноземної для рівня B1 під назвою “Мандрівний клубОК “У пошуках скарбів”: подорожуємо Україною і вивчаємо українську». Це не просто навчальний курс, а цікава подорож у світ української мови та культури.

У центрі сюжету – український студент-блогер Назар і його пес Мудрик та канадська студентка Стефані, які подорожують українськими містами,

ВАЖЛИВІ ПРОЄКТИ. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТИ. ERASMUS+

розв'язуючи загадки, шукаючи скарби та знайомлячись із місцевими традиціями. Кожен розділ – це нове місто, нові герої, нові слова й граматичні конструкції.

«Ми прагнули, щоб навчання було не лише результативним, а й захопливим. Курс побудований як пригодомандрівка: студенти читають тексти, слухають аудіо, переглядають відео, виконують інтерактивні завдання, а головне – вчать аналізувати через читання. Так формується сучасна мовна компетентність», – розповідає

Юлія Калашник.

Наталія Леонова ділиться враженнями: *«Особливо цінним було бачити, як створені матеріали починають використовувати викладачі та вчителі на практиці. Це створює відчуття, що твоя робота має реальну користь і вплив на освіту в Україні та за її межами. Проєкт eREAD – переконливий приклад того, наскільки потужно цифрові інструменти, зокрема Moodle, H5P, інтерактивні мультимедіа, можуть підвищити мотивацію до читання та викладання, особливо в умовах змішаного чи дистанційного навчання. Робота над курсом потребувала глибокого аналізу педагогічного змісту, продуманого дизайну завдань та врахування зворотного зв'язку від користувачів. Саме в цьому й проявлялася жива динаміка проєкту – від ідеї до практичного застосування».*

– Які особисті враження залишилися

після реалізації проєкту?

– Каразінські філологи не лише розробляють курси, а й активно беруть участь у міжнародних семінарах та обмінах. Партнерство з освітніми інституціями Естонії, Латвії та Словенії дозволяє обмінюватися методиками, тестувати нові інструменти та впроваджувати сучасні практики у викладання української. Участь у проєкті eREAD стала надзвичайно цінним професійним і особистісним досвідом. Відрадженьня до університетів-партнерів у межах міжнародної співпраці дали змогу не лише презентувати результати роботи команди, а й ознайомитися з підходами до цифрової освіти в різних країнах Європи, побачити, як інтегруються сучасні технології у викладання мов і гуманітарних дисциплін. Кожна зустріч була наповнена плідними обговореннями, живим академічним обміном та атмосферою партнерства. Особливо вражаючим був візит до Тартуського університету (Естонія) – з його глибокими науковими традиціями,

модернізованими бібліотеками, сучасною інфраструктурою для онлайн-навчання та відкритістю до інновацій. Надихав також рівень організації заходів, відкритість партнерів до обговорення викликів та пошуку рішень. Окрему цінність мали неформальні частини візитів – екскурсії до університетських музеїв, наукових центрів і культурних установ, які дозволили глибше зрозуміти освітній та соціальний контекст країн-партнерів. Це збагачувало не лише професійно, а й особистісно.

Світлана Віротченко про особисті враження: *«Реалізація проєкту eREAD стала для мене унікальною можливістю працювати в міжнародній команді однодумців, які поділяють спільне бачення – зробити освіту доступнішою, цікавішою й технологічно сучасною. Це не лише про створення електронного курсу та участь у міжнародних конференціях – це про формування нового підходу до навчання, який ураховує потреби сучасного здобувача освіти. Участь у проєкті eREAD – це*

не лише професійний розвиток, а й особисте натхнення продовжувати працювати в напрямку цифрової трансформації освіти, шукати нові формати викладання та об'єднувати людей через спільні освітні цінності».

Ганна Гусєва: «Щодо самої реалізації проєкту – для мене це був інтенсивний, але дуже мотиваційний процес. Спільна робота над розробкою електронного курсу, погодження змісту, технічне тестування, обговорення структури матеріалів – усе це вимагало гнучкості, нових знань і міждисциплінарного підходу. Водночас проєкт дав змогу побачити реальний результат – якісний цифровий освітній продукт, доступний для широкої аудиторії. Загалом участь у проєкті eREAD – це приклад того, як міжнародна співпраця та цифрові технології можуть змінювати освіту, робити її відкритою, сучасною та ефективною. Це досвід, який хочеться продовжувати в нових проєктах».

Галина Губарева: «Під час кожного візиту ми обов'язково відвідували бібліотеки. Це був різний бібліотечний простір: Латвійська національна бібліотека, розміщена в розкішній сучасній будівлі, зали й фонди університетських бібліотек, шкільні бібліотеки, полиці з книжками для наймолодших читачів. Скрізь приваблювала стратегія на максимальну доступність, зручність та інтерактивність, наприклад у бібліотеці міста Копер є навіть простір для малюків, де в манежах розкладені книжки-іграшки, а в естонській гімназії частина бібліотеки розміщена у відкритому доступі в шкільному коридорі – така ненав'язлива промоція читання».

– Які наступні кроки плануються для поширення результатів і забезпечення сталості проєкту eREAD?

Світлана Віротченко: «Проєкт eREAD (Developing Reading Skills with and Through Digital Technologies) має значний потенціал для довгострокового впливу як на національному, так і на міжнародному рівнях. Після

завершення основного етапу реалізації відкриваються кілька ключових перспектив: подальше використання й масштабування розроблених курсів, оскільки онлайн-курси, створені в межах проєкту, залишаються відкритими та доступними для широкого кола користувачів. Їх можна інтегрувати в освітні програми, курси післядипломної педагогічної освіти, а також використовувати в підготовці іноземних студентів. Професійний курс для педагогів може стати основою для програм підвищення кваліфікації вчителів з акцентом на цифрову грамотність та методики навчання читання. Крім того, встановлені партнерські зв'язки з університетами країн ЄС створюють передумови для нових проєктів, спільних досліджень, академічної мобільності та обміну досвідом, зокрема в межах програм Erasmus+ та Horizon Europe».

Ганна Гусєва: «Завдяки відкритому онлайн-курсу з української мови як іноземної, створено платформу для подальшої популяризації української мови, літератури та культури серед іноземців, що особливо актуально в умовах зростання інтересу до України

у світі. Проєкт сприяє переосмисленню традиційних підходів до викладання читання, стимулює інтеграцію цифрових інструментів у філологічні й педагогічні дисципліни, а також формує культуру використання відкритих освітніх ресурсів».

Від українського – до європейського досвіду

Проєкт майже завершився, отже, сьогодні учасники презентують його результати на конференціях і готують відкритий доступ до матеріалів для викладачів і студентів. «Читання – це не минуле, а майбутнє освіти. Воно допомагає зберігати глибину мислення у світі, де все стає поверховим», – підсумовує Галина Губарева.

eREAD – це не лише про книги й екрани. Це про те, як навчити бачити сенси там, де інші бачать лише текст. І саме цим уже сьогодні займаються філологи Каразінського університету.

Ліна ТИМАРСЬКА.

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ СТОМАТОЛОГІЇ АНДРІЙ НІКОНОВ ОТРИМАВ ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ «ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я». ЩИРА РОЗМОВА ПРО КАР'ЄРНИЙ ШЛЯХ, ПРОБЛЕМИ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ЛЮБОВ ДО СВОГО ФАХУ

Указом Президента України, Ніконова Андрія Юрійовича було відзначено почесним званням «Заслужений працівник охорони здоров'я України». Це символізує не тільки високий рівень майстерності, а й вагомий внесок у медицину, роки сумлінної праці та залучення до навчання молодих фахівців. Протягом довгого часу Андрій Юрійович працював у ХНМУ, пізніше – у Харківській академії післядипломної освіти. Зараз він очолює кафедру стоматології II медичного факультету Каразінського.

– Вітаю вас! Заслужений працівник охорони здоров'я – це дуже почесне й високе визнання ваших професійних надбань. Розкажіть про ваш кар'єрний шлях, від початку до сьогодні.

– Отримання звання й справді було дуже неочікуваним і приємним, бо я ніколи на нього не сподівався. Певно, керівництво університету оцінило мою наполегливу працю на користь Каразінського.

Працюю тут лише три роки, бо до цього понад 30 років свого життя присвятив Харківському національному медичному університету. Після закінчення цього закладу освіти в 1987 році я вступив до клінічної ординатури на кафедру ортопедичної стоматології. З цього моменту обрав шлях педагогіки, науки й клініки. У ХНМУ я захистив кандидатську та докторську дисертації, отримав звання доцента. Після роботи в університеті набув досвід роботи у сфері стоматологічної післядипломної освіти, попрацювавши у ХМАПО три роки. І ось уже три роки працюю в Каразінському університеті.

– Ви завжди хотіли пов'язати своє життя з медициною?

– Так, але я не розраховував, що керівництво Харківського медичного інституту залишить мене працювати в стінах моєї альма-матер. Я планував піти в практичну охорону здоров'я, але комісія запропонувала працювати на кафедрі ортопедичної стоматології.

– Ваш кар'єрний шлях поєднував досвід як практичної роботи «в полі», так і викладання. Розкажіть, яким був ваш стандартний день?

– Робочий день розпочинався о 8:00, коли студенти приходили на заняття. Наші пари складалися з теоретичних занять і прийому хворих, де учні тренувалися, а я контролював і керував процесом. Після цього ми проводили клінічний розбір кожного пацієнта, і студенти розуміли, що їм потрібно опанувати теоретично до того, як перейдуть до самостійної практики. Після цього в мене була робота в деканаті, де я вирішував питання студентів, їхні «хвости», прогули тощо. Ви уявити не можете, які в мене були шибайголови, що після 5 курсу перетворювалися на відмінних лікарів. Зараз вони досі працюють і стали професіоналами своєї

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

справи, топовими стоматологами, навіть лекторами! Після роботи в деканаті я йшов до актовій зали, де ми тренувалися зі студентською командою КВН. 20 років я був директором цього клубу, хоча на початку не мав досвіду як написати сценарій, де брати жарти, як готувати учнів – цього всього ми навчалися в процесі. За роки я набув досвід, і ми виграли всі можливі призи, які передбачає асоціація КВН України. Пишаюся цією діяльністю і своїми студентами, бо ми разом тренувалися і робили наші виступи краще й краще. Я займався цим, бо дуже хотів, щоб наша молодь мала насичене, цікаве й веселе студентське життя після складних робочих буднів. Хотів, щоб вони насолоджувалися життям молодої людини! У спогадах мають бути не лише екзамени та лекції, а й творчий активний час. Хотів виховати лікарів, що зможуть якісно та впевнено спілкуватися з пацієнтами, що є дуже важливою навичкою. Тому цей «курс молодого бійця» у мене на КВН загартовував характер на все життя. Деякі мої учні, що не пішли медичним шляхом, обрали для себе мистецьку течію, і дуже перспективно в ній рухаються. А ті, хто залишився в медицині, стали досвідченими та відкритими професіоналами.

– Чому обрали саме ортопедичну стоматологію?

– Бо вона творча, практична й логічна. Коли до тебе приходять пацієнт без зубів, то ти маєш на основі діагностики розробити такий шлях лікування, щоб пацієнт отримав зуби, які добре прослужать. Лікарі мого фаху створюють план і слідкують за всіма кроками його виконання. Любов до ортопедичної стоматології з'явилась на початку другого курсу навчання у ХМІ, коли в нас було відпрацювання в обласній стоматологічній поліклініці. Частина студентів їхала працювати в колгоспи, а частина залишалась в Харкові, де їх розподіляли для виконання «чорної роботи», тобто на посади санітарів. Так я випадково і потрапив у одну з поліклінік, де мені запропонували після занять працювати в ортопедичному відділенні. Дуже цікаво вийшло, що зараз працюю в тому ж місці, де відпрацьовував практику, але вже на посаді завідувача кафедри стоматології Каразінського університету. На жаль, на практичних заняттях в медичному інституті ми не мали можливості опановувати всі навички та зрозуміти способи вироблення ортопедичних конструкцій, нам дуже важко було навчатися і знаходити потрібну інформацію. Мені пощастило працювати пліч-о-пліч з лікарями та зубними техніками в ортопедичному відділенні і побачити всі процеси наживо, поспілкуватися з лікарями-професіоналами, опановувати практику. І вже з третього курсу я мав змогу самостійно розпочати прийом стоматологічних хворих.

– Бачу, що ваш інтерес до медицини не згасає з роками. Чи був колись етап розчарування у професії?

– Ви що! (сміється). Авжеж, у нашій професії бувають не тільки хороші спогади, а й дуже прикрі випадки. Лікарю-стоматологу доводиться працювати і головою, і руками, і ногами, і шиєю, що створює дуже велику напругу протягом всього часу прийому хворого. Бувають ситуації, коли віддаєш пацієнту багато зусиль, виконуєш важкі завдання, а він залишається незадоволеним. Тому що очікують «голлівудську»

усмішку, а коли бачать результат – розпочинається зустріч реальності з очікуванням, негативні емоції передаються стоматологу. Іноді від тебе хочуть порятунку таких зубів, які вже врятувати неможливо. Але це ніяк не можна порівняти з загальним розчаруванням у професії. Негативні моменти є, певно, всюди. Важливо на них навчатися, але якщо ти справді розчарувався – ніколи не пізно змінити свій фах.

– Які свої дослідження або роботу вважаєте найважливішими для науки?

– Не звик себе оцінювати, бо гордіня – серйозний гріх. Ніколи не вважав, що займаюся «великою наукою», а просто працював над покращенням методик лікування стоматологічних хворих. Спочатку це було відновлення патології прикусу, а також зубів і препарування зуба так, щоб зберігати його пульпу. Мене завжди приваблювали регенеративні здатності нашого організму, коли «влаштовані» можливості людини зберігають її здоров'я. Цьому присвячені мої кандидатська й докторська роботи. Мої подальші дослідження були пов'язані з вивченням впливу конструкційних металів на організм пацієнта та методами лікування металотоксикозів.

– Розкажіть про каразінську кафедру

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

стоматології. Які плани на цей навчальний рік, як пройшов набір студентів?

– Головна наша мета – провести цей навчальний рік краще за попередній. Кафедра продовжує нарощувати темпи післядипломної освіти. Але, зізнатися чесно, ми дуже молода кафедра, тому нам ще потрібно дуже багато працювати для завоювання авторитету серед стоматологічної спільноти. Щодо підготовки магістрів-стоматологів, можна оптимістично сподіватися на нарощування потенціалу. У цьому році проводимо лише другий набір, але дуже завзято працюємо й віримо, що наша кафедра набиратиме оберті. Я є гарантом освітньо-професійної програми «Стоматологія», мені хотілося розробити програму підготовки так, щоб студенти мали цікаві й корисні вибіркові дисципліни. Уже маємо дуже схвальні відгуки. У цьому курсі ми запропонували предмет «Фотопротокол», дуже важливий для сучасних фахівців-стоматологів. Також розширюємо заняття студентів у художньому напрямі: допомагаємо їм навчатися малювати зуби, лице, відрізняти відтінки кольорів, щоб зробити реставрацію, що підходить індивідуально кожному пацієнту.

– Які проблеми у сфері медичної освіти маємо зараз в Україні?

– Відсутність можливості працювати з живим пацієнтом. Уся підготовка проходить на фантомах, а не в клінічному залі – ось проблема, яку я бачу. Бо треба досліджувати живу людину, спілкуватися з нею, ставити діагноз і лікувати. Коли випускали моє покоління лікарів, ми були готовими до роботи, бо всі мали вже практичний досвід. Медику треба навчатися думати логічно й розвивати мислення, а не заціклюватися на готових відповідях, які навіть не можеш осмислити. Сьогодні перевело вивчення стоматології в онлайн-режим, де студенти навчаються, лежачи в себе в ліжках, а викладачі сидять у зумі. Але це вимоги часу. Так не повинно

бути. Лікар має «жити» біля ліжка хворого. Викладачі повинні працювати в закладах охорони здоров'я та давати студенту можливість усе вивчити на своєму та власному досвіді. Теорія, однозначно, важлива, але практична діяльність важливіша.

– Який ваш погляд на майбутнє? Що хотіли б реалізувати в цьому році?

– Треба створити університетську стоматологічну клініку. Це дуже велика мета, але без своєї рідної «лабораторії» не зможемо навчати студентів і виконувати дослідження. На чужій базі, у будь-якій клініці ми в гостях, а хочеться мати своє місце, де зможемо плідно працювати, навчати студентів та лікарів, робити велику науку.

Меланія РИБАЛКО.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2025

«ІНОЗЕМНІ МОВИ ДОПОМАГАЮТЬ КРАЩЕ РОЗУМІТИ ЛЮДЕЙ З РІЗНИХ КРАЇН І ВІДКРИВАЮТЬ БАГАТО МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ НАВЧАННЯ, СПІЛКУВАННЯ ТА ПОДОРОЖЕЙ», – НАДІЯ БОЛТУНОВА, ПЕРШОКУРСНИЦЯ ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ, 200-БАЛЬНИЦЯ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

«Першокурсники-2025» – це історії про перші кроки в університеті, нові відкриття й мрії.

Продовжуємо знайомити вас із тими, хто нещодавно став частиною великої каразінської родини й уже творить своє студентське майбутнє.

Надія Болтунова навчається за освітньою програмою «Німецька мова та література і переклад та англійська мова». З дитинства цікавилася мовами й завжди мріяла вільно володіти кількома.

– Надіє, чому обрали саме іноземні мови?

– Завжди цікавилася мовами, любила вивчати нові слова та вирази різними мовами. Хотілося мати можливість спілкуватися під час подорожей і краще розуміти людей з різних культур. Іноземні мови відкривають безліч можливостей для навчання, спілкування та подорожей.

– Як вдалося отримати 200 балів з англійської?

– Англійську почала вивчати ще з дитинства – відвідувала курси, перекладала тексти, виконувала різні справи. Під час підготовки до НМТ багато практикувалася: проходила симуляції тестів, користувалася картками зі словами, виробила власну тактику виконання завдань. Велику роль відіграли підтримка рідних і вчителів. Відвідувала підготовчі курси цілий рік і займалася щодня. На тесті перевіряла кожну відповідь, навіть знайшла й виправила помилку в останній момент.

Моя порада майбутнім випускникам: не панікуйте, будьте уважні й перевіряйте свої відповіді кілька разів.

– Чи мріяли ще з дитинства володіти кількома мовами?

– Так. Спочатку хотіла добре опанувати англійську, а потім – інші мови. Коли опинилася в Німеччині, почала вивчати й німецьку. Пишаюся людьми, які знають кілька мов, і прагну досягти такого рівня сама.

– Як вам дистанційний формат навчання?

– Ми давно навчаємося онлайн, хоча це не просто, уже звикла. Головне – не сидіти весь час за комп'ютером. Раджу виходити на вулицю, дихати свіжим повітрям і робити справи – це допомагає мозку працювати краще.

– Які ресурси допомагають удосконалювати мови?

– Дивлюся фільми на Netflix із німецькими субтитрами, зараз живу в Німеччині. Найкращий «подкаст» для мене – це моя викладачка-носій мови. Ми багато спілкувалися німецькою під час навчання. Іноді ходжу в кіно, щоб тренувати сприйняття мови на слух. Планую дивитися фільми й з англійськими субтитрами.

– Чи хотіли б опанувати ще якусь мову?

– Поки що ні, адже маю багато навчального матеріалу й домашніх завдань. Для філологів важливо мати хорошу пам'ять, тому зараз

зосереджуюся на англійській та німецькій.

– Мрієте про стажування за кордоном?

– Так, я навчалася у німецькій школі, працювала в кількох закладах і маю хороші відгуки. Якщо університет надасть можливість стажування за кордоном, із радістю скористаюся. Це був би цінний досвід і нові перспективи для майбутньої професії.

– Якби довелося обрати одну мову для життя, яку б ви вибрали?

– Напевно, німецьку. Мені подобається її звучання, особливо в піснях. Але англійська теж важлива, тож важко обрати лише одну. Наш світ занадто великий і різномовний, щоб обмежувати себе однією мовою.

Софія ШУЛЬГА.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2025

«ЗА ЦЕЙ ЧАС Я ВСТИГЛА ЩИРО ПОЛЮБИТИ ФІЛФАК!»: ІНТЕРВ'Ю ЗІ СТУДЕНТКОЮ ПЕРШОГО КУРСУ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ КОВТУН ВЕРОНІКОЮ

Цьогоріч Каразінський університет знову наповнився талановитими, амбітними й натхненними студентами, які зробили важливий крок у своєму житті – вступили до омріяного університету. Серед них – Вероніка Ковтун, першокурсниця філологічного факультету за освітньою програмою «Українська мова і література та англійська мова». Родом із затишного селища Золочів на Харківщині, Вероніка закінчила КЗ «Золочівський ліцей № 1», де проявила себе як активна та цілеспрямована учениця. Вона склала НМТ з української мови на 191, з математики – на 176, з історії України – на 177, а з української літератури – на 180. Вероніка безмежно рада, що завдяки цим балам змогла вступити до Каразінського університету на бюджетну форму навчання з конкурсним балом 195.

– Вероніко, якими досягненнями до вступу найбільше пишаєшся?

– Взагалі ціную будь-який досвід, адже кожен чогось навчив і став частиною мого шляху. Але якщо виділяти конкретно, то особливо пишаюся тим, що чотири мої роботи, надіслані на всеукраїнські конкурси, були надруковані у збірках творчості дітей та молоді. Це для мене велика честь і натхнення рухатися далі.

Окремим досягненням вважаю перше місце на обласному етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з економіки. Цей досвід став для мене не лише випробуванням, а й відкриттям: саме на тренінгах до четвертого етапу (який, на жаль, тоді скасували) я познайомилася з нашим університетом.

Дуже цінним був і мій досвід участі в обласному фестивалі-конкурсі ораторського мистецтва, у якому я два роки поспіль посідала друге місце. Це навчило мене впевненості у власному голосі та любові до слова.

Також я є кандидатом у члени Малої

академії наук у секції «Історичне краєзнавство».

– Чому обрала саме філологічний факультет?

– Насправді аж до 11 класу я не могла визначитись, на яку саме спеціальність хочу вступати. Приблизно знала лише напрям – щось пов'язане з мовами або творчістю. І ось одного дня я натрапила на інформацію про освітню програму «Українська мова і література та англійська мова» — і відразу зрозуміла: мені треба сюди!

Ця програма відкриває широкий вибір професій, які мене захоплюють – від редактора до перекладача. І вже зараз впевнена, що зробила правильний вибір. Я отримала не лише цікаві та якісні лекції (хоча це, звісно, теж дуже цінно), а й стала частиною неймовірного ком'юніті філологічного факультету – теплої, дружньої, готової завжди підтримати й допомогти.

За цей час я встигла щиро полюбити філфак!

– Які цілі ставиш собі під час навчання в університеті?

– Активно навчатися, здобути професійні знання та практичні навички, завести багато нових корисних знайомств і бути активною. Хочу взяти від університету все, що він може мені дати.

– Що найбільше очікуєш від студентського життя?

– Очікувань справді багато, але найголовніше – це можливість поринути у справжнє студентське життя: багато навчання, нових знань і відкриттів (і цього точно не бракуватиме!), спілкування з однодумцями, яскраві емоції, новий досвід і корисні знайомства. Усе це, впевнена, зробить мої роки в університеті особливими. Щиро чекаю,

що цей період стане новим, цікавим і натхненним розділом мого життя.

– Які знання чи навички хочеш здобути за час навчання?

– Важко сказати конкретно, але хочу, щоб знання, здобуті в університеті, стали справді корисними як у професійному, так і в особистому житті. Передусім прагну вдосконалити свої комунікативні навички, навчитися краще взаємодіяти з людьми, висловлювати думки чітко й впевнено. Також хочу здобути нові практичні вміння, які допоможуть реалізовувати себе в майбутньому – і в роботі, і поза нею.

– Яку пораду дала б майбутнім абітурієнтам?

– Мабуть, найголовніше – вірити в успіх. На шляху до мрії завжди бувають моменти, коли хочеться опустити руки, кинути все, коли приходиться прокрастинація чи зникає мотивація. У такі моменти важливо згадати, заради чого ви почали, і не зупинятися. Великі досягнення завжди вимагають великої праці. Але разом із цим не забувайте про відпочинок і про те, що наповнює вас енергією – улюблену справу, спілкування, хобі. Баланс – це теж частина успіху. І пам'ятайте: усе обов'язково вийде!

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

«ВСТУПИТИ ДО КАРАЗІНСЬКОГО – ЦЕ БУЛА МОЯ МРІЯ З ДИТИНСТВА»: ІСТОРІЯ ПЕРШОКУРСНИЦІ АЛЬОНИ КОЗЛОВОЇ, 200-БАЛЬНИЦІ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Альона Козлова – першокурсниця факультету іноземних мов, яка вступила до Казанського університету із 200 балами з української мови. Вона навчається за програмою «Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова».

Альона – не лише відмінниця, а й призерка XV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (II місце, 2025 рік). Наші спецкори розпитали її про шлях до 200 балів, про університетське життя та натхнення, яке вона черпає у творчості Кобзаря.

– Альоно, чому ви обрали саме цю спеціальність і Казанський університет?

– Прагнення до вивчення мов я відчувала ще з дитинства. Мені завжди подобалося занурюватись у вивчення певної культури саме з філологічної сторони та відкривати для себе нові горизонти. Казанський університет був моєю найзаповітнішою мрією дитинства, і вступити сюди було для мене великою честю. Пам'ятаю, як щоразу, проїжджаючи вулицями Харкова, я із захопленням дивилася на величну будівлю університету й уявляла себе його студенткою. І ось – мрія здійснилася!

– Що було найскладнішим під час вступної кампанії?

– Сампроцес подання документів досить кропіткий і потребує уважності. Не можу сказати, що це було надскладно, але важливо дотримуватись усіх вимог і не втрачати пильності. Порівняно з НМТ, це, мабуть, найпростіша частина.

– Ви склали НМТ з української мови на 200 балів. Як вам це вдалося?

– Мені дуже пощастило з викладачами – вони завжди надихали й підтримували. Але головне – це власна зацікавленість і дисципліна. Я багато тренувалась, розв'язувала тестові завдання, проводила імітаційні НМТ. Успіх – це постійна практика й робота над помилками.

– Яку пораду ви б дали одинадцятикласникам, які мріють про 200 балів?

– Плануйте свій час і навчання. Намагайтеся зрозуміти матеріал, а не просто зазубрювати його. І головне – вірте у власні сили.

– Які очікування від університету у вас були до вступу і чи справджуються вони зараз?

– Очікувала цікавого навчання, нових знайомств і певного навантаження. Дехто попереджав, що буде складно, але насправді університет – це не лише навчання, а й розвиток, самостійність і дружня атмосфера. Тут я знайшла однодумців, зустріла вмотивованих людей і щодня відкриваю для себе щось нове. Відчуваю, як дорослішаю і беру відповідальність за власні рішення. Це неоціненний досвід.

– Чи є викладач, який вас надихає?

– Викладачі Казанського – справжні професіонали, ерудовані й доброзичливі. Вони діляться знаннями, досвідом і навіть почуттям гумору. Уже відчуваю, як рости поряд із ними.

– Чи хочеться вам якнайшвидше перейти в офлайн?

– Звичайно! Дуже хочу побувати в стінах рідного університету, відчувати атмосферу справжнього студентського життя. Онлайн має свої переваги, але живе спілкування незамінне.

– Які якості допомогли вам досягти таких результатів?

– Наполегливість, любов до мови й розуміння творчої спадщини поета. Я з дитинства брала участь у Шевченківських конкурсах, добре знаю його біографію. До того ж у нашій родині зберігається реліквія – старовинний підручник «Кобзар», який ще моя прабабуся берегла як найбільшу цінність.

– Про що саме була ваша конкурсна робота?

– Тема звучала так: «Героям українського війська – Шевченкове слово». Я писала про те, як творчість Кобзаря може надихати українських воїнів у боротьбі з ворогом. Це була велика відповідальність, адже тема надзвичайно актуальна. Творчість Шевченка й сьогодні додає сил і віри – і нам, і захисникам України.

– Альоно, яка ваша найбільша мета під час студентських років?

– Мрію стати висококваліфікованою фахівчицею, здобути якісну освіту та зберегти найтепліші спогади про студентські роки.

Софія ШУЛЬГА.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2025

«Я З НЕТЕРПІННЯМ ЧЕКАЮ МОЖЛИВОСТІ ВІДКРИВАТИ ДЛЯ СЕБЕ НОВІ ЗНАННЯ ТА НАВИЧКИ»: ІНТЕРВ'Ю ЗІ СТУДЕНТКОЮ ПЕРШОГО КУРСУ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ «ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ» ПЧОЛКІНОЮ МАРІЄЮ

2025 рік не став винятком для Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: до його лав приєдналася нова амбітна, перспективна та розумна молодь. Однією з таких студенток стала Марія Пчолкіна – першокурсниця навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет», стипендіатка міського голови «Обдарованість» та багаторазова переможниця Всеукраїнського конкурсу-захисту МАН з фізики та астрономії.

– Маріє, що було найскладніше під час вступу?

– Хоча під час самого вступу особливих труднощів у мене не виникло, найвипробувальнішим етапом виявилася підготовка до НМТ та його складання. Впродовж II класу я активно брала участь у турнірах, олімпіадах та писала роботи МАН, тож часу на підготовку майже не залишалося. Водночас вона є надзвичайно важливою, адже потрібно звикати до формату тестів і водночас підвищувати рівень знань одразу з чотирьох предметів. Наприклад, для мене особливо складною завжди була історія України.

– Які враження від офлайн-посвяти в Каразінському?

– Посвята в студенти мені дуже сподобалася: цього дня вдалося поєднати традиційні урочистості церемонії та невимушене, живе спілкування з одногрупниками, деканом і куратором. Таке безпосереднє спілкування надало багато натхнення продовжувати навчання та допомогло легше адаптуватися до нового університетського життя.

– Яким своїм досягненням до вступу

пишаєшся найбільше?

– Найбільшим своїм досягненням вважаю перемогу одразу в трьох секціях МАН на Всеукраїнському етапі за один навчальний рік: я здобула перше місце в секції «Матеріали та адитивні технології» та два других місця у секціях «Астрономія» й «Теоретична фізика». До своїх досягнень також відношу бронзову медаль на Міжнародному фестивалі інженерії, науки та технологій у Тунісі (2024 рік) і участь у складі команди Каразінського університету в межах четвертих ядерних європейських змагань для школярів, що відбулися цього літа в м. Болонья (Італія).

– Чому обрала саме цю спеціальність?

– Я визначилася зі спеціальністю ще в дев'ятому класі, коли вперше писала роботу МАН і обрала напрям досліджень – ядерну фізику. У процесі її підготовки зрозуміла, що хочу й надалі розвиватися саме в цій галузі. Тож у наступні роки навчання в школі поглиблювала свої знання з фізики та

дотичних сфер, активно брала участь в обласних і всеукраїнських олімпіадах, турнірах, конкурсах рефератів та конкурсах-захистах.

– Які цілі ставиш перед собою під час навчання?

– Звісно, головною моєю метою є здобуття всіх необхідних знань і навичок справжнього науковця-фізика. Тому під час навчання прагну присвячувати якомога більше часу науковій роботі: проводити власні дослідження та писати статті. Важливим для мене також є поглиблення академічних знань, тож я налаштована наполегливо навчатися. Крім того, сподіваюся, що завдяки своїм зусиллям і навчанню в університеті зможу здобути досвід спілкування з міжнародною науковою спільнотою, наприклад, під час стажувань за кордоном.

– Чого очікуєш від студентського життя на факультеті?

– Думаю, студентське життя

ПЕРШОКУРСНИКИ-2025

вимагатиме багато навчання й праці, проте це мене зовсім не засмучує. Навпаки, я з нетерпінням чекаю можливості відкривати для себе нові знання та навички. Сподіваюся також на співпрацю з провідними українськими науковцями у сфері фізики та на навчання в них, переймаючи їхній досвід. Окрім освітньої частини, варто згадати, що я вже мала нагоду познайомитися з одногрупниками на церемонії посвяти, і це знайомство принесло мені багато приємних вражень: було чудово спілкуватися з людьми, які так само щиро захоплюються фізикою, як і я. Тож упевнена, що в такому оточенні студентські роки стануть для мене яскравими й цікавими.

– Які навички або знання хочеш здобути під час навчання?

– Сподіваюся здобути ґрунтовні знання з фізики, математики та всіх дотичних галузей, які стануть міцною основою для моїх подальших досліджень. Водночас для мене важливим є не лише опанування теорії, а й розвиток практичних навичок: уміння працювати з науковою літературою та вдосконалювати комунікацію в науковому середовищі.

– Яку пораду дала б майбутнім абітурієнтам цього факультету?

– Особисто я відвідувала всі заходи, які організовував фізико-технічний факультет для школярів, коли навчалася в старших класах. Цей досвід став для мене надзвичайно корисним: він допоміг швидше адаптуватися до нового оточення та до навчання в університеті загалом. Наш факультет

відкриває перед школярами безліч можливостей – щорічна літня школа з ядерної фізики, семінари, майстер-класи, екскурсії. Участь у таких заходах дає змогу не лише здобути нові знання, а й поспілкуватися зі студентами й викладачами, а також із ровесниками, які так само захоплюються фізикою. Це чудова нагода знайти однодумців і справжніх друзів. Тож моя головна порада абітурієнтам – будьте активними! Використовуйте всі можливості, беріть участь у різноманітних заходах, адже саме вони допоможуть розвинути ваші навички та подарують неоціненний досвід.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2025

«МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ СТАЛИ ДЛЯ МЕНЕ ВИБОРОМ, ПРОДУМАНИМ СЕРЦЕМ І ПІДТВЕРДЖЕНИМ РОЗУМОМ»: ІНТЕРВ'Ю ЗІ СТУДЕНТКОЮ ПЕРШОГО КУРСУ ННІ «КАРАЗІНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ» СУХАР ДАР'ЄЮ

Цьогорічний набір Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна поповнився багатьма талановитими та амбіційними студентами. Однією з них стала Дар'я Сухар, яка вступила до навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу», обравши освітню програму «Міжнародні відносини». Ми поспілкувалися з Дар'єю, щоб дізнатися про її вибір спеціалізації, мотивацію для навчання в Каразінському університеті та плани на майбутнє.

– Яку саме спеціалізацію ти обрала і що тебе найбільше приваблює в

цьому напрямі?

– Я обрала освітню програму «Міжнародні відносини», адже з дитинства мріяла про масштаб, про щось глобальне, значуще, те, що виходить за межі звичного. Розмірковуючи над майбутнім фахом, я хотіла навчатися на спеціальності, яка б поєднала все, що мене щиро цікавить: іноземні мови, історію, право та культури різних народів. Мені здавалося, що саме в цій галузі можна поєднати любов до знань і прагнення впливати на світ. Думаю, міжнародні відносини стали для мене справді ідеальним вибором, продуманим серцем і підтвердженим розумом.

– Як завершилося шкільне навчання? Якими були результати НМТ?

– Ще восени поставила собі чітку мету: успішно скласти іспити та вступити до Каразінського університету на бюджет. Одинадцятий клас видався дуже насиченим і непростим: безсонні ночі за підручниками, хвилювання за майбутнє, але водночас сильна віра в те, що моя мрія здійсниться. Саме ця віра й тримала мене на шляху до мети. І коли наприкінці іспиту на екрані комп'ютера висвітилися мої результати, я не могла повірити своїм очам: 200 балів з української мови! Радості не було меж. Результати з інших предметів теж порадували – 191

ПЕРШОКУРСНИКИ-2025

бал з англійської мови та 185 з історії зробили мене щасливою.

– Чому вирішила обрати саме Каразінський для вивчення міжнародних відносин?

– Про Каразінський і спеціальність «Міжнародні відносини» я мріяла ще зі шкільних років. Мене завжди захоплювали можливості, які відкриває цей університет, а також досягнення його студентів і випускників, що стали гідними представниками України у світі. Каразінський для мене – це не просто заклад освіти, а місце, де панує дух науки, розвитку й амбіцій. Я давно хотіла стати частинкою цієї великої, натхненної каразінської родини.

– Що тебе найбільше надихає в цій сфері: дипломатія, політологія, право?

– Мене надихає багатогранність і масштабність цієї галузі. Ще під час навчання в школі я певною мірою спробувала себе в праві – брала участь в олімпіадах, поглиблено вивчала цю дисципліну. Це дало мені розуміння важливості юридичної частини в міжнародних процесах. Щодо дипломатії та політології, поки що маю менше досвіду, проте величезний інтерес до цих напрямів. Мені цікаво пізнавати, як взаємодіють країни, як народжується політика та формується світовий порядок. Згодом, упевнена, я знайду саме той напрям, у якому зможу реалізувати себе професійно.

– Які риси характеру, на твою думку, допоможуть тобі в майбутній професії?

– Як особистість, я вважаю себе дисциплінованою та терплячою. Якби не моя впертість і наполегливість, навряд чи показала б такі результати на іспиті, навчалася б у цьому університеті й була б поруч із такими прекрасними та амбітними людьми. Не боюся труднощів, навпаки, саме вони мотивують мене працювати ще більше. Завжди тримаю в серці слова Василя Стуса: «Терпи, терпець

тебе шліфує, стають твоїм дух...» Цей рядок для мене – нагадування, що витримка й сила волі формують справжню особистість. Переконана: моя стійкість, терплячість і вміння не здаватися стануть надійною опорою в майбутній професійній діяльності.

– Які мрії та цілі ставиш перед собою, вступаючи до Каразінського?

– Мрій і цілей безліч. Якщо чесно, більше звикла діяти та досягати, ніж говорити про плани. Та є одне, у чому впевнена беззаперечно: обіцяю собі ніколи не здаватися й завжди рухатися вперед, попри будь-які труднощі. Знаю, що шлях буде непростим, але, як показує досвід, після найскладніших періодів завжди настає новий етап, сповнений безмежних можливостей і нових відкриттів.

– Чого очікуєш від студентського життя в умовах сучасних викликів – навчання, практик чи міжнародних проєктів?

– За цей невеликий проміжок часу в мене залишилися лише позитивні враження від студентського життя. Навіть попри воєнні умови та дистанційне навчання постійно організовують різні заходи, які дають змогу знайомитися з неймовірно цікавими особистостями. Звісно, у перспективі хотілося б брати участь в академічних мобільностях, розвиватися та зростати і як здобувачка освіти, і як особистість. Проте яке ж студентське життя без спілкування та веселого проведення часу з однодумцями?

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ІСПАНСЬКИЙ ВОГОНЬ І УКРАЇНСЬКИЙ ДУХ! ІНТЕРВ'Ю З ВИКЛАДАЧЕМ ІСТОРІЇ ТА ІСПАНСЬКОЇ МОВИ ОЛЕКСАНДРОМ КІКТЕНКОМ, ЯКИЙ НАВЧАЄ БАЧИТИ СВІТ ШИРШЕ

Олександр Кіктенко – молодий педагог, який поєднує у своїй роботі дві, на перший погляд, далекі сфери: історію та іспанську мову. Випускник історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, він викладає в одному з київських приватних ліцеїв, захоплює учнів минулим і навчає бачити в ньому майбутнє. Ми поговорили з Олександром про його шлях, викладацьку філософію, улюблені теми та те, що сьогодні означає бути істориком в Україні.

– Олександре, як почалася ваша історія з Каразінським?

– Я з дитинства захоплювався історією: їздив на олімпіади, читав енциклопедії, ще до того, як у школі з'явився предмет «Історія». Мабуть, почалося все, коли дядько подарував мені ноутбук із грою «Козаки». У кожній місії там були історичні довідки про нації, епохи, війни. Мене це так захопило, що я буквально «захворів» історією. Коли настав час вступу, просто загулив рейтинг університетів

і побачив, що Каразінський у топі. Так я з Чернігівщини потрапив до Харкова – у центр української освіти, як мені тоді здавалося. Історичний факультет став для мене домом на шість років – бакалаврат і магістратуру я закінчив саме там.

– Хто з викладачів залишив найяскравіший слід у вашій пам'яті?

– Було багато чудових педагогів. Але особливо запам'ятались три. Дмитро Миколенко навчив мене, як пояснювати складні історичні процеси «на пальцях». Сергій Литовченко, декан факультету, прищепив любов до античних цивілізацій. І Денис Журавльов, який викладав історію України без шароварицини, показуючи справжній сенс минулого, а не міфи.

– Ви писали диплом про Іспанію. Звідки ця любов до країни і мови?

– Іспанія теж почалася з гри «Козаки», бо часто обирав саме її. Потім футбол, культура, архітектура, історія імперії. Коли почав вивчати пізнє Середньовіччя – Ернан Кортес, Карл V, Філіп II – я зрозумів, що без іспанської мови туди не заглибишся. Тому почав вивчати самостійно, шукав викладачів на філфаці Каразінського, практикувався, читав. Зрештою почав викладати сам, бо найкращий спосіб вивчити мову – це навчитися нею інших.

– Що було найважчим у переході від студента до викладача?

– Насправді цей процес пройшов дуже плавно. Уже з другого курсу я готував школярів до ЗНО з історії. Потім почав працювати онлайн, особливо під час карантину. Коли закінчував магістратуру, уже викладав у приватному ліцеї. Тому перехід вийшов природним. Я ніби просто продовжив

робити те, що люблю.

– Які навички з університету допомагають вам зараз?

– Найбільше – тайм-менеджмент. На істфаці не було надто багато пар, але я завжди знаходив собі справи. Грав у студентському театрі, брав участь у проєктах типу Creative Spark, Платформа публічної дипломатії, ходив на лекції у «Вікно в Америку». Каразінський дав мені не лише знання, а й середовище, де можна розвивати все – від комунікацій до креативності.

– Які історичні теми вам найцікавіше досліджувати сьогодні?

– Найбільше люблю історію Нового часу – цей перехід від Середньовіччя до модерності, коли народжується наш сучасний світ. Щодо України – це доба Русі та період Української революції 1917–1921 років. Обидва етапи навчають критичного мислення і показують, як дорого коштує

ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДІСТЬ!

роз'єднаність.

– Ви бачите паралелі між історією Іспанії та України?

– Так. Мене завжди вражала схожість між Іспанською громадянською війною та нашою революцією 1917–1921 років. В обох випадках країна розділена, люди не можуть домовитися між собою. Іспанії вдалося уникнути участі у Другій світовій війні, тому їхнє суспільство за останні 80 років жило спокійніше. Але обидві історії – про ціну розбрату всередині нації.

– Як змінюється сприйняття історії у школярів?

– Діти стали прагматичнішими, але й більш відкритими до візуального й інтерактиву. Проблема – у шкільних програмах: вони мають багато «білих плям». Наприклад, між Руссю і козацькою добою – три століття практично без історії в підручниках. Це створює враження, ніби ми жили сплесками, а не безперервно.

– Як навчаєте історії у своєму ліцеї?

– Я використовую диференційовані завдання – для різних типів мислення. Комуś підходить малювання, комуś музика, комуś аналіз. Ми створюємо герби, родинні дерева, іноді навіть

розігруємо історичні сцени. Я використовую платформу MozaWeb, там 3D-анімації, карти битв, моделі парових машин. Це допомагає «оживити» минуле. Ще одна моя улюблена форма – семінари. Учні мають не просто знайти інформацію, а потім її захистити. Це чудово розвиває критичне мислення і навички аргументації.

– Які поради ви могли б дати студентам-історикам, які тільки починають свій шлях?

– По-перше, не бійтеся сумніватися. Історик має ставити запитання навіть там, де, здавалось би, усе давно відомо. По-друге, навчіться працювати з джерелами – не просто читати підручники, а шукати оригінальні документи, мемуари, листи. Це відкриває очі на справжню історію, а не на її перекази. По-третє, розвивайте критичне мислення. Не варто приймати на віру жоден факт, навіть якщо він написаний у підручнику. Завжди перевіряйте контекст, автора, час створення. І ще: не бійтеся технологій. Штучний інтелект, онлайн-архіви, цифрові карти – це все інструменти, які допомагають історикам мислити ширше. Але головне – залишайтеся допитливими. Бо саме цікавість веде до справжніх відкриттів.

– Що для вас означає бути істориком в Україні?

– Це величезна відповідальність. Історик має не лише знати минуле, а й стежити за теперішнім, бо кожна подія має історичне коріння. І головне – не поширювати фейки. Історія – це про критичне мислення, а не про віру в готові відповіді. Маємо навчити людей мислити, а не просто запам'ятовувати дати.

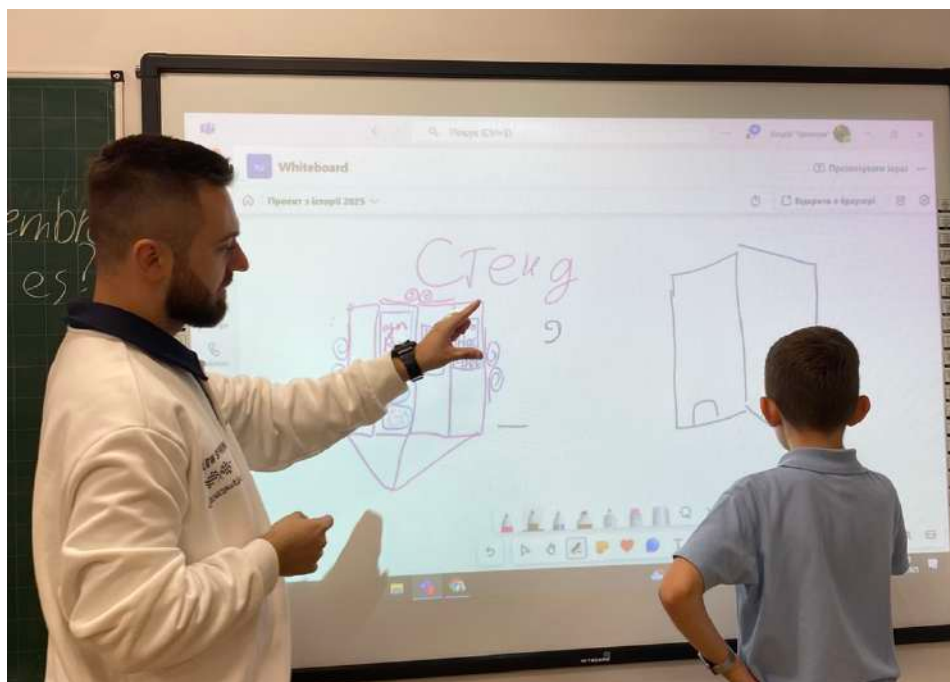
– Маєте життєве кредо?

– Так, воно з улюбленої гри Assassin's Creed: «Ніщо не істинно, усе дозволено». Звучить по-бунтарськи, але для мене це про можливості людини. Немає нічого неможливого, якщо ти ставиш реальні цілі й дисципліновано до них ідеш.

– Які цілі ви ставите собі на найближчі роки?

– Зараз працюю над партнерством нашого ліцею з іспанськими школами – готуємо спільні програми, мовні обміни. А загалом хочу продовжувати навчати, розвивати й надихати. Якщо мені вдасться прищепити любов до історії хоча б кільком сотням дітей – це вже буде успіх.

Єлизавета МАНЖОС.

РЕПОРТАЖ

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ ОЧИМА КАРАЗІНЦІВ І ТИХ, ХТО МРІЄ НИМИ СТАТИ

25 жовтня Каразінський університет відкрив свої двері для майбутніх студентів. У підземному просторі «ЄрміловЦентру», де безпека органічно поєдналася з наукою, сотні школярів із батьками поринули у світ експериментів, дискусій і телевікторин. Тут можна було доторкнутися до котушки Тесли, заглянути в чарівні скриньки майбутнього, залишити слід у «розслідуванні» відбитків пальців і навіть пограти в економіку XIX століття. 26 факультетів та навчально-наукових інститутів, музей археології, НДІ астрономії, симуляційний центр медичного факультету та ЛандауЦентр продемонстрували свої здобутки.

Історія оживає в костюмах

Першими зустрічаємо трійцю істориків у костюмах різних епох біля пам'ятника Василю Назаровичу Каразіну.

Сергій Радов, першокурсник історичного факультету, поправляє «наполеонівський» комір:

– Сьогодні я Наполеон! Оце справжня історія, коли можна її вдягнути. Радію, що обрав Каразінський. Тут таке можливо вже з першого курсу.

Іван Котов, третій курс історичного факультету:

– Хлібом не годуй – дай у латах походити! Торік ця традиція стартувала, організація наших костюмів та образів стала можливою завдяки студдекану Діані Кургановій та декану факультету Сергієві Литовченку. Сьогодні вже другий мій день відкритих дверей у ролі лицаря.

Четвертокурсник історичного факультету Євген знімає шолом:

– Лицар уже втретє. Мій латник автентичний – XIV століття, Західна Європа. Враження неперевершені.

Наука, що відкриває планету

Катерина Кравченко, доцентка кафедри соціально-економічної географії і регіоналістики імені Костянтина Немця факультету геології, географії, рекреації і туризму:

– Ми навчаємо не лише добувати нафту, а й відновлювати Україну. Геологія й зелена енергетика – ключ до енергонезалежності. Наші студенти можуть навчатися в десяти країнах світу. Ми буквально відкриваємо їм планету.

РЕПОРТАЖ

Ганна Тітенко, виконувачка обов'язків директора новоствореного інституту екології, зеленої енергетики та сталого розвитку, ділиться враженнями:

– Для нас це особливий день – перший День відкритих дверей у форматі нового інституту. Ми вперше об'єднали зусилля двох потужних команд – інституту екології та інституту комп'ютерної фізики та енергетики. Сьогодні презентуємо спільні здобутки. Раніше кожен мав свої напрацювання у сфері зеленої енергетики, сталого розвитку, енергоощадження. Тепер це єдина команда, єдина енергія, і ми намагаємося передати її всім, хто завітав до нас. І це ще й своєрідний

тімбілдинг для нашого нового інституту! Навіть доц, вихідний і перший день канікул не стали на заваді. Тож я впевнена: ті, хто сьогодні прийшов, попри погоду й бажання

поніжитись у ліжку, – це наші майбутні студенти. Найкращі. Ті, хто вже зараз не боїться вставати заради науки.

Колега, викладач інституту, екології, зеленої енергетики і сталого розвитку, Руслан Сухов додає:

– Наш інститут – це симбіоз фізиків, екологів і програмістів. Даємо не лише класичну, а й прикладну освіту. Наші студенти одночасно опановують фізику, математику, програмування й екологічне мислення. Усе це поєднується в одній предметній площині – нетрадиційній та зеленій енергетиці. Навчаємо того, що буде актуальним через 5–10 років. Ми показуємо, як сонячна панель може виробляти більше енергії, як створити розумні енергетичні рішення: від квантової фізики до програмного коду.

Гра і навчання – поруч

Олексій Конотопцев, доцент кафедри публічного управління та державної служби інституту державного управління:

– Сьогодні презентуємо наші освітні програми у трохи незвичному форматі – через гру. Ми вирішили не просто розповідати, які ми чудові, а дати людям можливість відчутти себе в нашій професії. Для цього проводимо вікторину з призами – шоколадками. Ставимо запитання, пов'язані з публічним управлінням, а школярі відповідають. Це допомагає їм не лише виграти солодкий приз, а й зрозуміти, що державна служба – це

Тетяна Лядова, декан І медичного факультету:

– Сумна та похмура дощова погода зовсім не стала перешкодою для проведення традиційного чудового заходу, Дня відкритих дверей у Казанському!

Щиро раді були спілкуванню та знайомству з майбутніми абітурієнтами, що мріють та обирають медицину з усіма її напрямками. У нас найкращі освітні програми та можливості академічної мобільності у різних країнах світу, навчання, студентське дозвілля, реальна практика у кращих клініках і ТОПових наукових медичних закладах та найкращому Симуляційному центрі.

РЕПОРТАЖ

цікаво, живо і по-справжньому про людей. Атмосфера дуже добра. Зараз у коридорах трохи спокійніше, ніж було зранку, тому працювати легше. Але головне – бачити вогник в очах дітей. Вони захоплюються, ставлять питання, і ми щиро сподіваємось, що цей інтерес не згасне.

На локації ННІ філософії, культурології та політології – шалена молодіжна енергія.

Кирило Ворона, представник студради філософського факультету:

– Ми не нудні філософи! Робимо шапочки з фольги, проводимо тести, даруємо печиво. Філософія – це живо й весело!

Фізика, яка захоплює

Марія Пчолкіна, першокурсниця навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»:

– Фізика – це не про формули, а про відкриття. Намагаємось показати це школярам, які завітали сьогодні. Уже цього тижня в нас заплановано дві екскурсії – до ФТІНТ імені Б.І. Веркіна НАН України та на кафедру наноматеріалів і ракетобудування в північному корпусі. Розповідаємо абітурієнтам, чим живе наш факультет, які можливості відкриваються перед ними, якщо оберуть саме фізико-технічний напрям.

Демонструємо досліди, показуємо, що студенти занурюються в науку буквально з першого курсу. Я, наприклад, уже зараз маю можливість працювати над власними науковими

ідеями. Навіть першокурсники тут стають дослідниками – не колись, а вже сьогодні.

Інна Афанасьєва, доцентка кафедри прикладної фізики і фізики плазми навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»:

– Світ повний інформації, але ці діти шукають справжнє знання. У їхніх очах – осяяння, коли вони самі доходять до істини.

Інженерія розуму та душі

Біля стендів української інженерно-педагогічної академії людно і тепло – тут говорять не лише про професії, а й про людей.

Ірина Порсюрєва, доцентка кафедри маркетингу та торгівельного підприємництва, усміхається:

– У нас чудова кафедра й прекрасна завідувачка. Працюємо вже багато років і маємо чудових студентів.

Я куратор третього курсу – у мене 48 «моїх» дітей, і кожен знає, що може зателефонувати будь-коли. Наші спеціальності – менеджмент, маркетинг, інтернет-маркетинг, торгівля, підприємницька діяльність, професійна освіта у сфері обслуговування. Цього року, до речі, помітно більше заяв. Люди все частіше запитують про можливість безплатного навчання – і ми пояснюємо, що це реально, якщо маєш ваучер або статус ВПО.

Олексій Михайленко, викладач-асистент кафедри практичної психології кафедри:

– Знайомимо гостей із психологією через прості, але дуже глибокі інструменти. Наприклад, метафоричні карти: людина обирає одну, дивиться й починає говорити про те, що в неї на душі. Є ще наша «мудрість зі скриньки» – кожен може витягнути питання, замислитися й відчувати себе трохи ближче до власного «я». Психологія – це про душу. І сьогодні українцям це

РЕПОРТАЖ

потрібно як ніколи.

Кіра Цивина, учениця ліцею № 164, не поспішає йти далі:

– Я поки що просто роздивляюся. Застягла біля локації психології. Ще думаю, що обрати.

А Даниїл Бородин, учень ліцею № 164, уже визначився:

– Я хочу комп'ютерну інженерію. Люблю сидіти за комп'ютером і хочу пов'язати життя зі штучним інтелектом.

Каразінський банківський інститут пропонує «Життєвий капітал». Карина Кірічек, першокурсниця:

– Пояснюю правила школярам, показую, як можна під час гри вивчати фінанси.

Анна Чхейло, директорка ННІ «Каразінський банківський інститут»:

– Попри дощ тут море школярів. Заряджаємо любов'ю до навчання, не просто показуємо спеціальності.

Юридична інтрига і технології

Олександр Гавриленко, професор кафедри міжнародного і

європейського права юридичного факультету:

– Сьогодні тут справді жваво, багато абітурієнтів із 11 класу цікавляться всім: від відбитків пальців до особливостей навчання. Очікував менше людей, але анішла! Це показує, що молодь справді зацікавлена.

Архип Лисенко, учень ліцею № 152:

– Ми робили відбитки пальців! Дуже цікаво!

Ірма Вороніна, учениця ліцею № 152:

– Мама говорила, що Каразінський найкращий. І я починаю їй вірити.

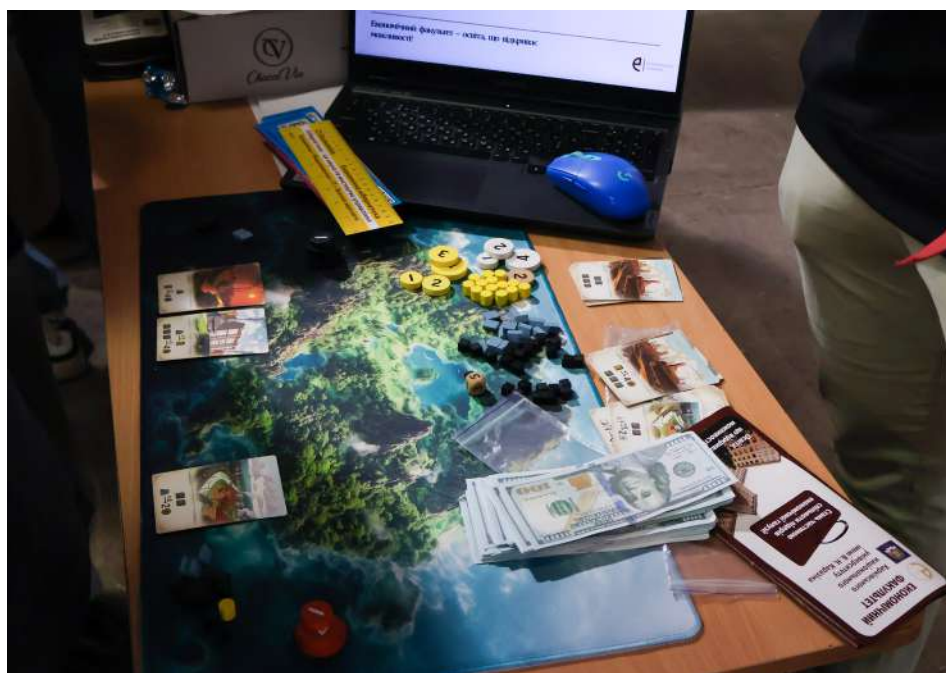
Мовна магія, економіка та ШІ

Ірина Матвічук та Ірина Авдієнко, заступниці декана факультету іноземних мов:

– Наш факультет відзначається міжнародною діяльністю: студенти можуть навчатися закордоном від пів року до року, брати участь у грантових проєктах і працювати з міжнародними партнерами. Ми не просто викладаємо мови – студенти вдосконалюють їх у реальному середовищі.

Сьогодні завітало дуже багато зацікавлених дітей і батьків. Батьки дбають про майбутнє своїх дітей, а факультет пропонує три іноземні мови, що дає великий професійний потенціал. Організовуємо екскурсії, демонструємо дослідження та наукові проєкти, щоб навіть школярі 10–11 класів могли побачити реальні можливості розвитку. Навчання тут – це шанс уже з першого курсу долучитися до наукової роботи та міжнародних проєктів.

Дмитро Узлов, виконувач обов'язків директора ННІ «Комп'ютерних наук та ШІ»:

РЕПОРТАЖ

– Тенденція дуже позитивна, ми не очікували такої кількості молоді. Розповідаємо абітурієнтам і їхнім батькам, яких фахівців готуємо: комп'ютерна інженерія, кібербезпека, ШІ, робототехніка. Дітям це дуже цікаво. Цього року запускаємо багато нових програм, зокрема подвійні дипломи для магістрантів у сфері інженерії програмного забезпечення. Посилюємо напрям кібербезпеки та готуємо фахівців на всіх трьох рівнях: бакалавр, магістр, PhD. 3 січня – профорієнтаційні заходи, Хакатон зі студентським клубом “Pointer”, змагання з кібербезпеки у форматі квесту, щорічний орієнтаційний «Шлях в ІТ з Каразінським». Реакція гостей чудова.

Ольга Меленцова, кандидат економічних наук:

– Викладаю економіку законодавства. Сьогодні наш факультет презентує свої освітні програми. Якщо чесно, людей було чимало. Атмосфера дуже позитивна. У нас усе цікаве! Кожна спеціальність має свій характер і свої перспективи. Даємо знання, які справді потрібні в реальному житті – від економічного мислення до розуміння законодавчих процесів.

Владислав Бобров, викладач, аспірант економічного факультету:

– Мініаукціон показує дітям, що економіка – це життя та рішення. Багато молоді сьогодні, відчувається енергія. Головне – допомогти їм сконцентруватися й зрозуміти, куди рухатися далі.

Євген Меньяйлов, доцент факультету математики і інформатики:

– Ми готуємо аналітиків даних і фахівців з машинного навчання. Коли школярі починають розуміти математику – це перемога!

Микита Шевелев, старший науковий співробітник факультету радіофізики:

– Тут прототипи нейронної мережі, світлодіодний шолом для дефіциту вітаміну D, роботи студентів з Антарктиди, Чехії, Канади і багато чого цікавого!

Вячеслав Зозуля, учень ліцею № 5:

– Цікавлюся економікою та ННІ комп'ютерних наук і ШІ. Дізнався багато нового.

Ясон Серебряков, учень ліцею № 5:

– Оберу біологічний факультет, напрям мікробіологія. Локація біологів – супер!

Поліна Лагута, учениця ліцею № 152:

– Я розглядаю як варіант навчання за кордоном, але, якщо залишуся в Україні, то стовідсотково обиратиму Каразінський.

Фінал

Коли захід добіг кінця, «СрміловЦентр» ще довго гудів голосами молоді. Хтось виходив із бронзовим лицарем на фото, хтось – із думкою: «ось де моє майбутнє». Різні напрями – різні мрії. Але всіх об'єднує одне: бажання знайти себе у професії, у світі, у власній душі.

Текст: Ліна ТИМАРСЬКА.
Фото: Софія ШУЛЬГА.

